

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

DULUTH, MINN., THURSDAY, AUGUST 28, 1913. — ČETRTEK, 28. AVGUSTA 1913.

Volume III. — Letnik III.

PERUHI NA WALL STREET PREŽIJO NA FARMERJA

**NAČRT ZA DEŽELNE POSOJILNE JE ZVITA ZAROTA DO
FARMERJE V PEST. ZEMLJIŠČA VREDNA BILJO-
NE BI SE ZASTAVILA FINANČNIM VOLKOVOM NA
WALL STREET. MOGOČE PREIŠČE ZADEVO KONGRES**

Washington 24. avgusta. — V Washington kroži mnenje, da je treba vpejati deželne kredite (Rural Credit) le propaganda ustanovo deželnih posojilnic (Rural banks), ki bi imele škodljivi vpliv na deželno gospodarstvo.

Pravda ni, da so mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

Če mnogi člani kongresa sumijo, da je načrt za ustanovo deželnih posojilnic po deželi v zvezi s finančnimi roparji Wall Street, ki prežijo na priliko, da bi dobili farmerstvo v roke, s katerimi bi jih počasi plenili in škopili.

Pravda ni, da mnogi, ki se zavzemajo za deželni kredit, odvisni od nesebičnosti, in da bi bil deželni kredit velikanske vrednosti, za malega podjetnika, in sploh za vso deželo zapadla Wall Street-a.

LJUBICA AVSTRIJSKEGA PRINCA V JEČI V KALIFORNIJI.

Dunajska perica, Klara Melcher, v zaporu v Los Angeles. Princ Stanislav Sulkowski jo je pripeljal v Ameriko v svrhu sv. zakona. Princ se zaljubi v drugo, zbeži. Perica bo poslana v Avstrijo.

Los Angeles, Cal., 24. avgusta. Klara Melcher, dunajska perica, katere je obdolžila avstrijskega princa Stanislava Sulkowskija, da jo je izvalil v Ameriko pod pretezo, da se ž njo poroči, je bila danes aretirana po priseljenjskem uradu vsled obdolženja, da je prišla v Ameriko za nemoralne svrhe.

Klara Melcher je vsa obupana, ker jo je avstrijski princ Sulkowski, kateri jo je izvalil v Ameriko z obljubo, da jo poroči, zapustil in se je oženil z lepšo in bogatejšo Alojzijo Freeze, hčerjo veleposelnika v Los Angeles, Cal.

Princ Stanislav Sulkowski je zasledovan po uradnih Zdrženih državah vsled belega suženjstva. Vendar všel je v svojo nevesto v Kanado, in tako ljubimkuje ž njo brez vse skrbi.

Dunajska perica Melcher tarnala je v uradu zveznega državnega pravdnika tako-le:

„Pred šestimi leti bila sem naj-srečnejša ženska na Dunaju. Imela sem domačijo, moža in dva lepa otroka. Moj mož in jaz imela sva čistilnico in barvarnico za obleke, ter perilnico. Moj mož je vrnul. Jaz vodila sem podjetje sama, in prinašala je dovolj, da sem solala otroka. Neega dne prišel je princ Sulkowski v mojo delavnico, in prinesel je nekaj malega dela. Bil je krasen mož.

Neega dne je zopet prišel v mojo delavnico, in mi je odprl svoje srce. Dobrikel se je tako, da sem ga začela ljubiti. Napravil je predlog, da greva v Ameriko, kjer se poročiva. Nisem ga slušala; pri srečanju bila sta mi otroka. Vendar ko je princ odšel, pričela sem razmišlevati, postalo mi je dolgčas, in ker me je vedno vabil za njim v Ameriko, ter mi je poslal svoj naslov, napotila sem se v Los Angeles, kjer je princ bival. Poklicala sem ga in on je prišel na kraj kjer sem ga čakala. On mi je pokazal kje vzeti stanovanje, in prvi teden je bil večinoma časa z mano. Potem mi pa pove, da si je izbral drugo, in da se bo poročil z gospodično Freeze. Šla sem k njenemu očetu, in razodela sem mu razmere. Oče je bil surov, pokazal mi je vrata, in grozil je, da bo gledal, da me odpošlje nazaj v Avstrijo.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

Med tem ko so ameriški maršali lovili princa Sulkowskija, da bi ga zaprli radi belega suženjstva, je princ Sulkowski užival v nedelne dni s svojo nevesto v Vancouver, Kanada.

NEW YORK PROSI OTTAWO NAJVRNE THAW-A.

Ottawa, Ont. Can., 26. avgusta. Odvetniški poslanik Franklin Kennedy, poslan od države New York, in kanadski odvetnik Pringle, kateri je najet od države New York, sta prošila priseljenjski urad da pošlje Harry Thaw-a nazaj v državo New York.

C. J. Doherty, minister notranjih zadev, ni obljubil, da bo Thaw poslan naravnost na new yorško mejo, in se je izrazil, da se bo ž njim postopalo po kanadskih zakonih.

STAVKARJI VSTAVIJO KURJAVO V LONDON.

London, 26. avgusta. — Stotine vojaških veteranov, ki so v vojaških domih in bolnišnicah ni imelo danes ničesar jesti, kerso šli elektriki v mestnih elektrarnah na stavko, ker je mesto vposlilo nekaj nemirskih pleskarjev.

Na prošnjo prvega komisarja mesta odprli so stavkarji elektriko, da se je zamoglo kuhati za stare vojake.

Deset tisoč elektrika je na stavki, in člani osemnajstih unijski grozijo, da stopijo v stavko, če se takoj ne odslovi nemirskih delavcev.

NAJDE ŽENO IN VNUKINJO MRTVO.

Nashville Tenn., 26. avgusta. — Viljem Cook, farmer, našel je na zadnji porči svoje hiše svojo ženo vmorjeno, in v sobi našel je vmorjeno svojo vnučkinjo.

Cook bil je v čerkvi sinoči, in ko se je vrnil, in iskal ženo, ker je ni bilo v njeni sobi, misleč, da je v sobi vnučkinje. On je mnenja, da so bile vmorjene v njegovi odsotnosti. Policiji je dvojni umor uganjka.

ČEŠKI TELOVADCI ZBO- RUJEJO V BALTIMORE.

Baltimore, Md. 25. avgusta. — Narodno češko telovadno društvo zboruje tukaj, in zborovanje bo trajalo teden dni.

Najvažnejše vprašanje, ki je na dnevnem redu je zdravstvenost in telesni razvoj češke mladine. Namen tega češkega društva je vzgoja zdrave, krepke, atletične češke otroke.

ŽENA SE VMORI NA MOŽEVI GOMILI.

Chicago, Ill., 24. avgusta. — Mrs. Karolina Kroeger je bila najdena na Graceland pokopališču, kjer je vmirala na gomili svojega moža. Spila je mešanico žganja in karbolne kisline.

BERNARDKA VIDELA DEVICO — SVETNICO

New York, 26. avgusta. — Poroka se, da se je objavil odlok iz vatikana, ki razgašuje Bernardeto Soubirous, kmčko dekle, ki je videla prva prikazen device Marije v znani jami Lourdes na Francoskem, svetnico.

Na to božjo po ro ma vsako leto tisoče ljudi.

NA FILIPINAH VLADA SUŽNOST.

Washington, 25. avgusta. — Po vseh Filipinskih otokih vlada sužnost po poročilu komisarja Worcester.

Filipinci lovijo otroke, in jih prodajajo v sužnost na Kitajsko, Japonsko, in tud doma. Zakonodajna na Filipinah je skovala take zakone, da se ne more trgovcem s sužnji do živeti. Sužnje, posebnost dekleta, kupujejo celo poslanici.

JAPONSKA ZABRANI ZVEZO MED ANGLIJO IN NEMČIJO.

Dnevnik Hayaši-ja razkrije tajnost. Razodenje bo mogoče drugo v evropsko politiko. London je uvidel, da bi bila, St. Petersburg in Tokio nevarna Anglijo, zato je izločil Berolin.

London, 26. avgusta. — Dnevnik zapisnik pokojnega japonskega grofa Todsu Hayaši-ja, prejšnjega japonskega poslanika na Angležkem, del kojih je ravno prišel na površje, razodevajo, da je Nemčija delovala na tihem na to, da bi sklenila Anglija, Nemčija in Japonska trozvezo, vendar je Japonska Nemčijo izključila, in tako se je sklenila sedaj obstoječa Angleško-Japonska zveza.

To razkritje bo najbrže močno vplivalo na evropsko politiko, ker kaže, željo Velike Britanije, da bi se rada zvezala z Nemčijo.

Tokijski časnik „Jijishimpo“ je prinesel dele Hayaši-jevih zapisov, katere je državni pravdnik zaplenil, in vlada je prepovedala jih nadalje objavljati.

Zapiski kažejo, da je bil bivši ministrijski predsednik Velike Britanije, Markis Salisbury, nagnjen k sprejetju Nemčije v zvezo, katero je pa Japonska izključila. Grof Hayaši je namignil Angliji, da se bo Japonska zvezala z Rusijo, če Anglija ne vpošteva japonskega predloga.

Baron Hermann von Eckhardstein, uradnik nemškega poslanstva v London, kakor kaže zapisnik pokojnega japonskega diplomata, je večkrat obiskal Hayaši-ja v spomladni leto 1901, in v predlogu, da bi se zvezale Anglija, Japonska in Nemčija, je navajal, da so najvišji angleški uradniki, dvorjani in plemiči, med temi tudi premir Salisbury, naklonjeni taki zvezi. Izrazil se je, da so bili kralj Edward, cesar Viljem in Reichskanceler Buelow jako vnet za to zvezo, in da so se vsled tega sešli na otoku Wright.

Grof Hayaši se je na to podal k Lordu Lansdowne, britanskemu vladnem tajniku zunanjih zadev, in je uradno predlagal, da se Anglija in Japonska zveže kotlikor se tiče kitajskih vprašanj. Lansdowne je omenil, da bi se naj zvezala še tretja sila. Ta čas se je napravil načrt, po katerem ste se pozneje združile Japonska in Anglija.

Japonska je predlagala, da se tretja sila ne vzame v zvezo, ker imate Anglija in Japonska enake vprašanja rešiti. Velika Britanija se je držala ideje, da naj bi se vzelo Nemčijo v trozvezo, zato, da se oslabi in osamoti Francozsko-Rusko zvezo.

Japonski predlog se je vpošteval.

GOST OBDOLZEN TATVINE DRAGULJADI

Jersey City, N. J. 25. avgusta. Allis Simonin je bil aretiran, in je obdolžen, da je vkradel draguljad v vrednosti \$4000. — od Viljem Oliver-ja v Philadelphiji, kojega prijatelj je bil, in v kojega hiši je bil kot gost. Draguljad je zginila v odsotnosti družine Oliver.

Simonin je podedoval po materi \$50,000. — in je vso dedščino na lahkomiselni način zapravil.

BREŽIČNA POSTAJA V WAUKEGAN. ILL.

Waukegan, Ill., 26. avgusta. — V bližini mesta zgradi se velika brezlična postaja. Stroški so preračunjeni na \$100,000. — Postaja bo delovala na Velikih jezerih, in bo v zvezi s postajo Thihega morja v St. Francisco Cal.

Vodstvo postaje bo v oskrbi vojne mornarice Združenih držav.

ŽENSTVO NASKOČI IN RAZŽENE BIRIČE

**MILICA SE BOJI IZGREDOV NA CALUMET. VOJAŠTVO
KORAKA NA ČELU PARADE STAVKARJEV. NEKAJ
STAVKARJEV SE IZNEVERI. SODNIK MURPHY PO-
ROČA GUVERNERJU.**

Calumet, Mich., 28. avgusta. — Državno vojaštvo in kompanijski biriči so se zbrali v grobu, ker se bojijo navalav organiziranih delavcev na skebe, kateri so šli na delo v rudnike Calumet & Hecla družbe.

Več sto stavkarjem, ki so nosili zastave, in na čelu katerih je korakalo mnogo ženstva, se je pridružila državna milica in kompanijski biriči, da so preprečili morebitne izgrede. Stavkarji so korakali skozi Calumet & Hecla in Osceola lokacije, in potem so se mirno razšli.

Na čelu stavkarske parade vozil se je v avtomobilu milički general P. L. Abbey z svojim štabom, in za njim so marširali infanterija, kavalerija, ženstvo, stavkarji, signalski oddelek, patrulje in za rep so bili kompanijski biriči.

Pri Superior rudniku so obmetale ženske milico z klopotci, ko je spremljala skebe, ki delajo pod varstvom bajonetov.

Petdeset žensk je naskočilo v ponedeljek zjutraj pol duceta Cruse-jevih hlapcev in pognala so jih od enega šafta Calumet & Hecla družbe v Calumet, kjer so čuvali skebe, ki so šli na delo. Ko so se prikazali vojaki z nasajenimi bajoneti, se je ženstvo razšlo.

Angleški časniki poročajo, da je tretjina delavcev zopet v rudnikih, da se je začela v Houghton county kopati ruda v malem obsegu v devetih rudnikih, in da se je začelo z delom tudi v Victoria rudniku v Ontnagon County.

Če je to resnično ali ne, ne vemo. Organizirani stavkarji pravijo, da delo, kar ga je dosihmal, ni vredno vpoštevanja, in da stojijo unijski rudarji odločno v unijskih vrstah, in da niti ne mislijo pri četi z delom, ker vedo, da, če se ne pripozna unija, bo gorje za delavce.

Pri Superior rudniku napadlo je 30 žensk menežerja Potter-ja in so ga preteple. Preteple so tudi jako občutljivo necega skeba. Ko je prišla milica, obsule so jo ženske z gnjilimi jajci.

Big Rapids, Mich. — 26. avgusta — Sodnik A. J. Murphy iz Detroit-a, katerega je poslal guverner države Michigan na bakreno okrožje, da preišče stavkarske zadeve, se je vrnil k guvernerju Ferris, in mu razložil pod kakimi pogoji bi družbe vpoštevale poravnavo. Pogoji so dosihmal povsem tajni; vendar se ve da je družba odnehala v toliko, da nima ničesar zoper vposlenje unijskih delavcev. Nasprotna je le še agitatorjem.

GLAVAR TAMMANY IN SODRUGI OBOŽENI

New York, 25. avgusta. — Sodnik Lynn J. Arnold, vnet pristaš obojenega guvernerja Sulzer, je vložil v uradih distriktnih pravdnikov za New York in Albany unijsno pisano prošnjo, da se obtoži pred proto Karola F. Murphy-ja vodjo Tammany Hall, Aaron J. Levy-ja, vodjo demokratske večine v zakonodaji, in James Frauley-ja, predsednika komisije, ki je preiskovala vporabo volilnih prispevkov za izvolitev Sulzer-ja newyorškim guvernerjem.

Sodnik Arnold dolži omenjene zarote zoper Sulzer-ja, ki je bila namenjena vzeti njemu guvernerski stol. Arnold navaja, da se je denar trosil v velikih svotah, da se je dosegla obsodba Sulzer-ja.

GOREČA KOVINA OPEČE 21 MOŽ

Youngstown, O., 26. avgusta. — Enaindvajset mož bilo je opečenih, ker se je prebrnila žlica za toplenje kovine v jeklarskem oddelku Youngstown Sheet & Tube družbe. Tri možje so smrtnonevarno opečeni.

MIROVNA POGODBA POTRJENA V BUKARESTU.

London, 26. avgusta. — Balkanska mirovna pogodba je bila potrjena tukaj v nedeljo, 24 t. m. Turki še vedno napredujejo v osredje Tracije in so zavzeli Gumuljino in Mastanle.

NAUKIN JE PADEL PRED VLADNO VOJSKO.

London, 26. avgusta. — Poroka se, da so zmagali zvezni vojaki v bitki pri Naukin vstaše, in da je padlo zadnje vstaško mesto. Naukin, v roke vladni vojski.

SUFRAGETKE ZAŽEJO LEPO HIŠO.

London 26. avgusta. — Somišljavnice militantnih sufragetk so začele danes rano zjutraj krasno hišo v mestni okolici Finchley. Zažigalke so pustile na licu mesta mnogo sufragetskih spisov.

KRIČAČ ZGUBI GLAS.

Grand Rapids, Mich., 26. avgusta. — Ernest Wellman, ki je pri baseball igri odobral zmago nekake igralca s krikom, ki se je slišal nad vse, je zgubil glas. Zdravniki so mnenja, da se glas ne bo povrnil.

NEGER LINČAN.

Charlotte, N. C., 26. avgusta. — Črncec Joe McNeely, ki je obstrl smrtnonevarno policista Wilson, je bil vzet od tolpe belih mož iz bolnišnice, in vstreljen.

RUDAR VBIT.

Hurley, Wis., 15. avgusta. — Verner Saari, mladi finski rudar je bil vbit v Ottawa rudniku, zapadno od Hurley.

Saari in njegov sodelavec sta vrtala, ko je padel na Saari-jevo glavo kos kamenja iz stropa rudnika in ga je na mestu ubil.

Za imetelja dragonskega polka št. 4. je cesar imenoval prestolonaslednika nadvojvodo Franc Ferdinanda.

Z rusko-rumunskimi ženitnimi načrti se pečajo vsi veliki listi. Splošno se opaža, da so zadnji čas rusko-romunske zveze postal jako pristrane; ker je rumunski princ Karol pravoslavne vere, bi bila zakonska zveza s carjevo hčerko Olgo tem lažja.

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Mrs. McAlpine, ki se je vrnila s pogreba svojega zavratno vmorjenega soproga z Ean Claire, Wis., je obolela, in je v zdravniški oskrbi. Kaj najbrže učinkuje na njene živce, si lahko vsak misli, ki je čital poročilo o vmoru moža, četudi se tega ne sme izreči. Njen mož je bil bogat, zavarovan je bil za slučaj smrti za \$140,000. — In v letih je bil tudi mnogo bogatejši kot ona. Well, ne sodimo, da ne bomo sojeni; vendar. —

— G. H. Lounsbury, stavebenik v Duluth, prevzel je pogodbo za zgrajenje 170 hiš za delavce v bližini velike jeklarne v predmestju New Duluth. Pogodba se glasi za svoto \$800,000. — Z delom se prične takoj kakor hitro se dostavi na lice mesta potrebno gradivo.

Hiše bodo zidane iz cementnih blokov, in vsaka je preračunjena po načrtu na \$3000. — Do \$10,000. Prostora bo v njih za 245 družin. Delo mora biti končano do jeseni 1914, kadar bo večina jeklarne izdelko.

Grajenje jeklarne in postavljanje strojev napreduje vedno hitreje. Zadnji čas postavili so parni kotel, v kojem se bo proizvajalo za 25,000 konjskih sil parne moči.

Delo cementne tovarne pri New Duluth, ki je preračunjena na štiri milijone dolarjev, ne napreduje tako hitro kot delo pri jeklarni. Manjka stavbinskega železja, in to zadržuje delo.

— Finska socijalistična tehnična šola, ki leži med Duluthom in New Duluthom prične s poukom 2. septembra. Zglasilo se je že 124 dijakov.

Kedaj bomo Slovenci na stopinji številno jednako močnih Fincev? Well, Finci imajo tako razkropljeni mišljenji; vsi so delavci, in kot taki silijo skup. Z jednotami jih mi res daleč prekašamo po številu; nasprotno naša pa oni posekajo, kar se tiče denarni močnih enot. Naša ničvredna politika je kriva, da potegnemo Slovenci vedno t akkratko slamaico.

— Vdova Elsie Hanson je iztočila za svojega soproga \$4000. — od pocestne železniške družbe. Njen mož je bil vbit od pocestne kare me seca februarja. Zastopal jo je odvjetnik Harry Laners.

— Velik nasip na 81 Avenue je dodelan, in sedaj ni nikake druge zapreke kot Northern Pacific železnica za polaganje tračnice po celotni železnici v New Duluth. Pocestna železnica mora križati Northern Pacific železnico blizu Smithville, in to se bo najbrže zgodilo tako, da bo pocestna železnica vozila pod železnico radi večje varnosti.

Mestni pravdnik bavi se z vprašanjem, e bi ne bilo moge najboljše, da bi mesto samo zgradilo pocestno električno železnico v predmestju New Duluth, ker je dobiček vsled zgradbe jeklarne in drugih tovarn zagotovljen. Naprava stala bi z elektrarno vred blizu četrtil miliona dolarjev, in denar bi se po računu strokovnjakov prav dobro obrestoval.

Zopet imajo konvencijo v Duluth. Toliko je letos v tem najbolj zapadnem pristaniškem mestu raznih zborovanj, da se komaj ena konvencija drugi vmiha. Komaj so prenehali s zborovanjem tolsto hotelirji, že so tukaj zopet pivovarji. Zbralo se jih je na stotine iz vsega severozapada in iz Canade. Pozdravil jih je uradni Fitger pivovar, John Beerhalter. Junaki Gambirina so se pa vmaknili v nedeljo 24. t. m. čez reko St. Louis in priredili so piknik v bolj "mokri" državi Wisconsin.

V našem uradu se je zglasilo: Rojak John Gorze, salunar na Ely, in blagajnik J. S. K. J. grede k konvenciji v Pittsburgh, Pa. Rojak Frank Francelj, salunar na Gilbert, in njegov brat Jože Francelj, salunar na Eveleth, na potu gledat farme v srednjo Minnesoto.

Anto Mahne delegat društva Sv. Jožefa J. S. K. J. iz Chisholma, Minn., na poti k konvenciji v Pittsburgh, Pa. Jakob Petrič, delegat društva Sv. Jožefa J. S. K. J. iz Chisholma, Minn., na poti k konvenciji v Pittsburgh, Pa.

ELY.

Rojak Frank Ruper iz Holton, Mich. se je tukaj mudil nekaj dni kjer je prodajal Michiganske jabolke. Trvdka Slogar Bros, je kupila od njega celo karo jabolok, katere sedaj prodaje po \$1.00 bushel. Frank Ruper je eden onih rojakov, ki so kupili zemljo v Michiganu ob reki White River. On se sedaj dobro pohvali, in pravi, da je prav zadovoljen, in da dobro napreduje.

Solski čas se bliža; zatoraj potrebujete trpežna obuvala, obleke blago za obleke, in sploh vse kar potrebujete šolarji in šolarice. Vse se dobi po nizki ceni pri Peter Bezek-u, Ely Minn.

Tvrška Slogar Bros, tudi vrlo napreduje. V zalogi ima na izbero vsake vrste manufakturnega blaga, obleke, obuvala in grocerijo, in njih cene so vedno privlačne. Sliši se tudi da bode povišala plačo svojim klerikom od 10 do 20 odstotkov. Vrlim Slogar bratom želimo kar največ uspeha.

Rojak Frank Ruper se bode podal še po družih mestih železnega okraja v prodajo jabolok, mi ga toplotno priporočamo vsem slovenskim groceristom, da kupujejo od svoje ga rojaka.

EVELETH.

— Karol Šušteršič vložil je tožbo za \$20,643. — proti Oliver Iron Mining Co. Šušteršič bil je telesno poškodovan v Adams rudniku na Eveleth 7. avgusta 1912. Vspenjača s katero se dviga ruda mu je zmečkala roko.

— Družina Pavčnik je dobila krepkega sinčka.

GILBERT.

— Gospodična K. Š., Gilbert, Minn., naznanja tem potom rojaku J. K. Barows, Minn., da se je poročila.

To je storila le radi tega, ker je zvedela, da ima rojak J. K. staro ljubezen v starem kraju, ki se vedno tli. Dala je pa sliko J. P. neki brhki slovenski tovarišici, ki bi se tudi rada možila. Oseba na sliki se je tej kranjski "roži" prav dopade. Tudi pravi ona, da ni tako natančna, in se ne ozira na to, kaj je bilo v starem kraju, ker tukaj je novi svet kjer ne igrajo "flavze in marne" nobene vloge. Če se hoče J. K. seznaniti s to novo lepoticco, piše lahko na stari naslov in pismo prišlo bo pravi v roke, in sledil bo odgovor.

— Tom Peršič toži Republican Iron & Steel Company za \$3000. — za izgubo desnega očesa. Peršič bil je vposlen v Schley rudniku. Pri kopanju s krampom odletel mu je kos rude v oko, in mu ga je pokvarilo.

Naznanilo!

Članom društva sv. Barbare št. 70 v Gilbert Minn, se naznanja da se zanesljivo udeležijo prihodnje seje to je 7. Septembra, ob 9 uri dopoldne, v Anton Indihar Dvorani. Na dnevnem redu imamo volitev novega odbora za leto 1914.

Vsaki član, ki izostane od prihodnje seje, bo kaznovan po Društvenih pravilih, Zatorj nasvidenja 7. septembra.

Frank Press tajnik.

HIBBING.

— John Nunter je bil vložil tožbo proti Wisconsin Steel Company za odpravo spiralnice rude pri Swan jezeru. V obtožbi navaja, da je veda nevtrina odkar je družba pregradila pristop vode iz jezera Q Brien.

— Hibbing je prvo mesto na železnem okrožju, ki ima popolnoma dogotovljeno moderno vodno napravo za filtriranje vode. S tem se bo zdatno zmanjšala prilika za razširjenje bolezni.

TOWER.

— H. W. Engstrom iz New Yorka mudi se že dlje časa v okolici Tower. Išče primerno zemljišče za vstanovo lisičje farme. Bavi se že dlje časa s gojenjem lisic. On poseda krasni par srebrnih, in več parov rujavih lisic. Ko si izbere primerni prestop, ga bo zaplotil, in bo postavil primerne lisičje hleve ali luknje.

VIRGINIA.

— Trvda City Ice Company je prodala svoje ledenice Minneapolis Brewing Company. Novo podjetje je v rokah Mike Muselin-a. — Ala in Anderson sta kupila Gindniger poslopje na Misaba in Walnut cesti, in bosta odprla trgovino s pohištvi. Plačala sta za poslopje \$15,000. —

— Virginia je poslala v Duluth v teku 24 ur nič več kot 33 kaznjencev, ki so obsojeni od 20 dni do 3 mesece.

CROSBY.

— Tu so pričeli z zgradbo tembi priti pod streho pred zimo lja nove šole. Šola mora po pogod-

IROTON.

— V tem novem rudarskem kraju se gradijo stavbe, na vseh koncih in krajih. Največja stavba bo hotel, katerega gradi nek bogataš iz Dulutha. Hotel bo iz opeke, tri nadstropja visok, in imel bo 50 sob.

NOVICE MED SLOVENCIV AMERIKI.

Vbilo je rojaka Jakoba Vičiča v Ravenwood, Colo. Spadal je k dvema društvoma, ki sta mu priredila lep pogreb. Doma je iz vasi Jevše pri Kastelnovu, Primorsko. Zapušča ženo in tri male otročice, v starem kraju pa mater in sorodnike.

Vbilo je v Chehalis, Wash., rojaka Ivana Zavelovskega, star 36 let, rodom iz Gornjega grada na Štajerskem. Tukaj zapušča mater, dva brata in sestro. Truplo so našli čez 4 dni. Ponesrečil je ko je podiral kole.

Štorklja je prinesla v Cleveland O., starišem Levar sinkota, in starišem Opaškar sinkota.

Piknik priredi društvo "Zvon" v Colorado City v nedeljo dne 31. avgusta.

Prste na nogi so odrezali rojaku Ivanu Gabru v bolnišnici v Pueblo, Colo. vsled revmatizma.

Zgodovina Zjedinenih držav.

(Dalje.)

PIKE PREIŠČE JUGOZAPAD

Med tem ko sta Lewis in Clark potovala za reko Missouri, je bil poslan Zebulon Pike, da najde izvirne reke Mississippi, kar je mislil, da je storil leta 1805. V temu se je motil, vendar mislil je, da nalogo izvrši, in poslan je bil na drugo ekspedicijo leta 1806. Potujoč za reko Missouri do reke Osage, in za reko Osage do njega izvira, šel je preko sedanje države Kansas do reke Arkansas, in za to reko je potoval do blizu sedanjega mesta Denver. Tam je zneiril goro, ki nosi še danes njegovo ime Pike's Peak, in lazeč čez gore je iskal Red reko (Redriver). Potovanje bilo je težavno. Bila je zima; mraz je bil neznosen. Sneg je ležal do štiri palce visoko po planinah. Večkrat ni malo krdelce imelo kaj jesti po dva in tri dni. Vendar Pike je silil in silil in rinit naprej vzlic lakote, zime in trpljenja, in slednjič je zagledal med gorami vodovje reke Grande (Rio Grande.) Misleč, da je reka Red, hitel je na njeno obrežje, kjer so gaprijeli Spanci, ker je bil na španski zemlji, in Spanci so ga odpeljali kot jetnika v Santa Fe, iz katerega mesta, je on s svojimi možmi potoval nazaj v Združene države skozi Meksiko in Texas.

ASTORIA VSTANOVLJENA

Ta preiskovanja so povzročila, da se je trgovstvo s kožuvinami hitro dvignilo. Veliki trgovci s kožuvinami John Jacob Astor iz New Yorka, je vstanovil Pacific Fur Company (Pacifično kožuvinosko družbo), in je vstanovil cel vene postaj od zgornjega dela reke. Missouri do reke Columbia in ob pacifičnem obrežju, in je preskrboval te kompanijske podružnice iz St. Louis-a po reki Columbia, kjer se je leta 1811 vstanovila postaja z imenom Astoria. S tem si je vladu Združenih držav pridobila pravico do Oregonkega ozemlja. Grag je našel reko Columbia; Le-

wis in Clark sta prehodila ozemlje na vsakem kraju reke; Pacific Fur Company je vstanovila prvo obstoječo naselbino, ki je dobila ime po Astoriju, in je danes mesto Astorija.

FRANCIJA IN VELIKA BRITANIJA PONOVITE BOJ.

Vojska med Francijo in Veliko Britanijo, katere je bila povzročena vsled tega, ker je Francija prodala Združenim državam Louisiana, se je pričela maja 1803. Združene države bile so zopet neutralna sila, vendar kakor v letu 1793 bile so zopet kmalu vmešane v prepir.

Proti koncu prejšnje vojske je Velika Britanija tako spremenila misli neutralnosti, da so zamogli trgovci Združenih držav tržiti po njenih predpisih.

1.) Naravnost med lukami Združenih držav in lukami Francoske zapadne Indije.

2.) Naravnost med lukami Združenih držav in lukami Francije in Evrope.

3.) Niso smeli tržiti naravnost med luko Francoske zapadne Indije in Francijo, ali med Špansko zapadno indijskimi otoki in Španijo, ali med holandsko kolonijo in Holandsko kraljevino.

Tej tretji točki se je lahko ognilo, če se je združilo prvo in drugo točko neutralnosti. Trgovci ni imel drugega storiti, kot naložiti svojo ladjo v New York ali v Philadelphiji, odpluti v to ali ono luko francoskih zapadno indijskih otokov, naložiti tam blago, pripeljati isto v ameriško luko Savannah, Georgia, je vpisati pri colninskem uradu in plačati uvozno colnino. To se je zgodilo na podlagi točke 1. On je potem lahko odplul z blagom naravnost proti francoski luki v Evropi, in tam se mu je povrnila vsa colnina izven tri odstotke. Trgovci je na ta način izvažal blago iz Združenih držav, in do tega je bil opravičen po točki 2. Na ta način je tisoče trgovcev prevažalo blago med Francijo in njenimi kolonijami, samo, da so se vstavili par ur v tej ali oni luki Združenih držav, in da so iz nje odpluli proti Franciji. Vsled tega so dohodki colnine Združenih držav zrasli v letu 1804 za štiri milijone dolarjev.

Maja 1805 je pa britansko visoko pomorsko sodišče odločilo, da se sme ladje, ki nosijo blago iz Francoskih zapadno Indijskih otokov v Francijo vjeti, četudi so se vstavile v Združenih državah.

Isti trenutek, ko se je izrekel ta odlok, pričelo se je stare sitnosti. Britanske fregate so prežale na ameriške ladje pri luki New York in Hampton Roads, in vstavile so ladje, ki so vozile v luko ali iz luke, so jih preiskale, in mornarje so vzele siloma s seboj. Predno je končalo leto 1805, prijetih je bilo 116 Amerikanskih ladij, in 1000 mornarjev je bilo vzeti iz ameriških ladij.

Leta 1806 bila je stvar še slabejša. Napoleon je bil gospodar Evrope, in da bi Evropi škodil, preprečil je kupitje med Evropo in Anglijo. To je Velika Britanija vrnila s tem, da je maja 1806, Zablokadirala vse obrežje Evrope od Bresta v južni Franciji do žiliva reke Elbe. To je bilo pa le na papirju; to je, ob obrežju ni bilo nikakih bojnih ladij, da bi držale neutralne trgovske ladje nazaj. Vendar ameriške ladje so prijele na morju, zato ker so plule v Francijo.

BEROLINSKI ODLOK.

Napoleon je lkal do novembra 1806, ko je izdal berolinski odlok, s katerim je zaokazal blokadiranje Britanskih otokov.

VARNOST!

Škrl, s katero se vodi Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč Koristi zagotavlja v varnost njih vlog je prva skrb naših ravateljev in uradnikov. Mi Vas vabimo, da zberete našo banko za Vaše vloge. Premnoženje 3,000,000

BANK OF SHEBOYGAN
A FULL CREDIT ON SAVINGS 3%

Rojaki in rojakinje! Kupujte pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu, in povejte, da ste Slovenci, in da čitate Narodni Vestnik.

Zoper krč v želodcu

katerega povzroča driska — vzemite

Severovo Zdravilo zoper drisko

(Severa's Diarrhoea Remedy)

ter ne uživajte drugega prve dan, nego tople vode. Tlačni je zelo uspešen. Po skusite ga in prepričate se. Cena 25 in 50 centov.

Za rane in odrge

za rane in ožganine, ni boljsega nego je

Severovo Zdravilno mazilo

(Severa's Healing Ointment)

To mazilo ima na stotine uporab. Imetle ga vedno pri roki. Nekdaj ga boste račili. Cena 25 centov.

Nosni katar,

senena mrazica in prehlad v glavi se takoj udajo učinkom

Severovega Mazila zoper katar

(Severa's Catarrh Balm)

Poskusite ga. Na hode vam žal. Cena 25 centov.

V LEXARNAH ALI OD NAS.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU.

Mali oglasnik.

POZOR ROJAKI!

Hiša z gostilniško koncesijo in lota na prodaj, na najboljšem prostoru v Gilbertu. V hiši je vodo-vod; prvo nadstropje ima 8 sob in 2 kopalni sobi. Istotam se prodava sodov izbornega domočega vina, velika zaloga raznovrstne druge pijače in smokk. Kdor se požuri je lahko v 30 dneh srečen. Vrednosti je za \$8000, prodaja se vse za \$6000. Vzrok cenene prodaje je: Starost in slabo zdravje. Marko Matekovich, gostilničar, Broadway St., Gilbert, Minn.

NAZNANILO.

Kdor hoče puške od \$6.00 naprej, ali šivalne stroje od \$26.00 naprej, ali najfinejše 25 let jamečene britve od \$2.00 naprej, naj se zglašijo pri podpisnem. — Po pravljim puške, samokrese, šivalne stroje ter brusim britve, nože in sploh vse rečno orodje. Za delo jamčim. V popravilo mi lahko pošljete tudi po pošti. — Pišite mi in vam natančno pojasnim pismeno. — Edina slovenska trgovina te stroke v Ameriki. Za cenj. naročbe se priporoča K. Bauzon, 6120 St. Clair Ave., Cleveland, O.

CONRAD & HARD POGBEB-NIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolož. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličite nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED ZIGAGATOL) 115 So. Genesee St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnico, britvami, noži in barvami. Izvkušeno tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS Pogrebniš, No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujemo tvojstvo vozove za svatbe ali pogrebe. Katere ima vedno na razpolož po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS Pogrebniš in kvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujemo pogrebniš, ali če potrebujejo okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:

Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okoren, Box 123. I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič. Blagajnik: Josip Francelj, Grand Av.

Bolniški odbor:

Frank Blatnik, predsednik. Math. Krovat za mesto. Gregor Gregorič za Spruce Loc. Frank Platnar.

Nadzorniki:

John Tanko, Frank Struclj, John Kapaš. Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vse vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Jozepa Francelja. Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporo društvo, katere vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

ELCORA

MATTAFFA & FASHION
SO NAJBOLJŠE SMODKE V DULUTHU.
KATERE IZDELUJE DULUTH CIGAR CO.
W. A. KEHTEL, 118-120 W. Michigan St., Duluth, Minn.

LOTI PRI JEKLARNI

Ali ste videli pred kratkim jeklarne v Duluth, ki stane \$25,000,000? Je se niste videli, pridite sem, in jo pogledajte, ker ta jeklarne je ena največjih in najmodernejša vseh jeklarn sveta. Delo je stalno leto in dan. Gary prvi oudelek meji na Steel Plant na zapadni strani, in v isti hiši. Sledeti so kupili loto pred kratkim: Peter Janke in Louis Parush in Eveleth, Minn., John Novljan in Ana Kovach iz Aurora, Minn., in Jozep Galach iz Pineville, Minn.

Vse podrobnosti dobiti če pišete ali govorite z
MAXS VOLCANSEK, Eveleth, Minn. GARY LAND COMPANY
FRANK TORKAB, Gary, Duluth, Minn. 202 Palladio Bldg., DULUTH, MINN.
FRANK HITT, Aurora Minn. ali v pisarni pri jeklarni.

How much do you earn? "Spend" "Waste" "Save?" Put some of your earnings in the Bank it will come in handy some day

NASA BANKA NAJ BO VASA BANKA. Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupcijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo nas v takih zadevah.

Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu pri sameznih oseb. tvrdk ali družb.

PRI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 Odstotke

Miners State Bank Chisholm, Minn.

First National Bank, EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK \$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse crte. Placamo obresti po 3 od sto.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljso in rojakom dobro znano pivo v steklenicah pod imenom "REX" kakor tudi pivo v sodčkih.

Math. Kostainshek upravitelj za Mesaba Range. Virginia, Minn.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Uspes Slovenca na gostilni-
polju. Letos jedokončal
gostilničarski, oziroma ho-
stolnjski sol na Dunaju z odličnim
svoje studije g. Maks
sin restavretarja g. Dol-
Trbovljah. To je prvi
ki je dovršil tako šolo
Korošca, ali bi mu mogel ta me-
nati dvajsetkronski bankovec.
Korošec je ta dan v Ptuj po-
dal dvoje živinčet, je takoj potegnil
listnico s 560 kronami iz žepa, da
bi za dvajsetkronski bankovec
dal neznanu dva petaka. Tujec
je v naglici zagrabil za listnico,
jo iztrgal Korošcu in zbežal, kar
so ga noge nesle. Nekaj časa ga je
Korošec zasledoval, ko je pa tujec
potegnil dolg nož, si Korošec ni
upal več slediti roparju v gozd.
Javil je slučaj takoj žandarmeriji
in policiji. Baje se je žandarmeri-
ji že posrečilo najti sled za dr-
zinim roparjem.

Čudna najdba. V Braunšvigu
pri Račjem se je v tamošnjem
gozdu našlo mnogo stvari, ki jih
je zavrgel najbrž kak tat, ker se
ni čutil varnega. Med stvarmi so:
obleke, sukno, nogavice, klobuki,
dežniki, robovi, verižice itd. Zdi se,
da je te stvari proč zmetal znani
tat Jakob Jug, rojen leta 1884 v
Šmartinu pri Vurbergu in ki se se-
da skriva v bližini Maribora. Ju-
ga zasleduje sodišče po tiralnici,
ker je mesarju Trafelu ukradel
kolo.

Kako skrbijo Nemci za svojo
mladino. S 15 septembrom se bo
v novoustanovljeni nemški dom
za uboge dečke in učence sprejelo
6 učencev in sicer 1 za lončarsko
tapetniško, krojaško, slikarsko
(2) in fotografsko obrt. Denar
za to novo nemškutarsko podjetje
je dala Südmarka in Šulferajn. S
temi janičarji hočejo Nemci ugo-
niti slovensko obrtništvo v spo-
dnjetajskih mestih in trgih.

Večkratnega požiga je osum-
ljen kočar J. Čebular, ki so ga
vsled tega spravili v preiskovalni
zapor v Rogatec. Nekako pred de-
setimi leti, ko je še bival v občini
Sv. Katarine pri Rogški Slatini,
je nekoč nenadoma začela goreti
njegova hiša. Čebularja tedaj ni
bilo doma, njegova žena je pa po
gori hiši iskala denar in slani-
no; toda denarja sploh bilo ni,
slanino so pa že prej spravili k so-
sedu. Ljudje so vedeli povedati,
da je Čebular svedo tako postavil,
da je šele čez več ur dogorela in
vzgala podstrešje, on je pa med
tem v Celje odšel. Drugi mu je
pogorel hlev in hiša obenem. Se-
daj so mu tla pri Sv. Katarini po-
stala prevroča in preselil se je v
Ranjkovce nad Rogško Slatino.
Pa glej, tudi tu je pogorel in imel
dobiti veliko zavarovalnino. Vre-
ča pa je bila polna in moral je v
zapor.

Vlom pri dr. Ernestu Mravla-
gu v Mariboru lanskega julija je
izvršil, kakor se je sedaj dognalo,
24letni mizarški pomočnik Ivan
Spitzer iz Dol pri Beljaku. Velik
del dr. Mravlagu ukradene sre-
brnine v vrednosti 3000 K so še
našli pri Spitzerju, ki je imel pri
vlomu tovariša. Spitzerja so 2. t. m.
na Dunaju prijeli in poslali v
zapore okr. sodišča v Mariboru.

Z morijem se je zastrupil v Ma-
riboru 17letni zobotehniški vaje-
nec Janez Grtlez. Umrj je v bolni-
šnici.

Diamantna sv. maša. Dne 25.
julija je v Graecu pri usmiljenih
bratih obhajal diamantno sv. ma-
šo biviški dekan in nadžupnik vuze-
niški č. g. Tomaž Mraz. Slavlje-
nec je bil rojen 5. decembra 1826.
pri St. Vidu pri Grobelnem.

Detomor. Posestnikova hči He-
lena Mastnak v Lokarjih pri Sv.
Juriju ob juž. železnici je imela
znanje z nekim železničarjem, ki
ni ostalo brez posledice. Ko je že-
leznikar to zapazil, je dekleta tak-
oj zapustil in jo popihal v Lju-
bljano. 24. julija je Mastnak po-
vila žensko dete, katero je 29. ju-
lija iz srda nad detetovim očetom
zavila v cunje in vrgla v gnojni-
co. Dete so še istega dne mrtvo po-
tegnili iz gnojnice detomorilko pa
zaprl.

Alkohol — smrt. Posestnik in
gostilničar v slovenjebistriški oko-
lici Gdšpar Dermovšek je bil ve-
lik alkoholik. Dne 29. julija ob 4.
popoldne ga je njegova žena Ma-

rija našla v skednju mrtvega. Der-
movšek je pil šnops kar po litrih.
To je tako pivilo, nanj, da je
včasih tako oslabil, da se je kar
zgrudil na tla in delj časa ni dal
nobenega življenjskega znaka od
sebe. Tokrat se je Dermovšek po
alkoholu zastrupil, nakar mu je
srce otrpnilo.

V Mariboru je 6. t. m. umrla
učiteljeva vdova in hišna posestni-
ca Josipina Kranjc. — Krojaški
mojster Alojz Kapun v Mariboru
je 4. avgusta zapustil svojo ženo
s petimi nepreskrbljenimi otroci
in izginil neznan kam. Družina
je v veliki bedi.

Nečloveška mati. Kakor se po-
roča iz Slovenske Bistrice, je o-
rožništvo 4. t. m. aretiralo 19 let
staro posestnikovo hčer Marijo
Pelko iz občine Sv. Ana pri Mako-
lah, ker je 1. avgusta umorila no-
vorojeno moško dete baje radi
strahu pred starši. Mrtvo truplo
je skrila v 20 korakov od hiše od-
daljenem grmu. Sodnijska obdukc-
cija je pokazala, da je Pelko svo-
jega sinčka toliko časa udarjala
z nekim topim orodjem po glavi,
da je umrl.

Samomori. Dne 4. avgusta neka
ko ob 3. uri zjutraj so našli hlap-
ca Jožeta Maruša, ki služi pri po-
sestniku Ivanu Smodiša v Ljuto-
meru v grabnu ob cesti, ki vodi iz
Ljutomera na Komensčak, s te-
žko rano v trebuhu. Nedaleč proč
je ležal ostro nabasan revolver, iz
kateroga je že izstrelil eno patro-
no. Po naročilu dr. Varde, ki je
spoznal, da je rana smrtonosna,
so prepeljali samomorila v
meščansko bolnico. Vzrok samo-
mora: odpust iz službe. — V to-
rek 5. t. m. popoldne se je 17letni
Janez Grilec, v službi pri zobo-
zdravniku dr. Wiesingerju v Ma-
riboru vsled prepira z bratom z
morijem zastrupil. Z rešilnim vo-
zom so ga prepeljali v mariborsko
bolnišnico, kjer je čez eno uro u-
mril ne da bi bil prišel k zavesti.

PRIMORSKO.

Letina na Goriškem. Goriški
kmetovalce pričakuje letos iz-
datne in dobre trgatve. Kakor vse
kaže, mora biti letos mnogo do-
brega vina. V furlanski ravnini
na Brdih in po vsej vipavski do-
lini kaže trta izobno in po vipav-
ski dolini sami računajo vinograd-
niki s 60.000 do 70.000 hektolitri
pridelka, kar znači v denarju par
milijonov izkupička. Tudi sadna
letina je bolj izpadla nego je bi-
lo pričakovati po aprilovem mra-
zu. Slednjica pa tudi sadeži na po-
ljih niso slabi.

Soprog jej je izginil. 10. t. m.
popoldne sta se bila peljala zakon-
ska Jožef in Emilija Vodopija iz
Trsta v Koper na izlet. Tam sta se
še čisto dobro razumela, a kakor
bi trenil je prišlo drugače. Zgodi-
lo se je, da se je dve in pol leta
stari njun otrok, ki sta ga držala
za roke, naenkrat zaletel in zbe-
žal po cesti kakor norček. Dobra
mati je takoj stekla za njim, a
oče je obstal kakor pribit. Ko je
nato mati privedla otroka nazaj,
se je sporekla z brezbrzišnim mo-
žem, a torej to tako zameril, da se
je skril med množico in se ni pri-
kazal več. Sedaj je reva, ki je mo-
rala iti štiri ure daleč iz Kopra v
Trst peš, ker ni imela niti vinarja
pri sebi, sama v svojem obupu.

Strahno nevihto v Trstu so ime--
in grmenjem se je utrgal oblak,
da so bile v hipu vse ulice pod vo-
do. Šla je tudi nenavadno debela
toča. Morje je bilo razburkano
grozno. Usidrane ladje v luki so
bile v veliki nevarnosti, da se raz-
bijejo ob obrežju. Pomorski pro-
jekt je bil silno otežkočen.

Hotel "Slavija" v Cirknici po-
gorel. Dne 10. t. m. je v hotelu
"Slavija" v Cirknici začelo gore-
ti. Radi pomanjkljivih gasilnih
sredstev je bila velika nevarnost,
da se požar razširi. K sreči so o-
genj opazili na torpednem čolnu
V., ki je ravno mimo plul; moštvo
je ogenj omejilo. Hotel je do tal
pogorel.

Srbrne ure je sejal. V soboto ob
kakih dveh popoldne so videli
ljudje na Reki bežati preko Corsa
mladega človeka, za katerim so
drugi vpili: "Držite ga, držite
ga!" A oni mladci je bežal ter
zdejapzadaj vrgel od sebe — sre-
brno uro. Seveda se je nabralo sila
ljudi, ki so bili vsi radovedni, ka-
ko je nastal srebrni dež. Raznesla
se je novica, da je oni ubežnik oro-
pal kako prodajalno z urami. In
bilo je res tako. Neznavec se je
namreč bil ustavil pred Albane-
sejavo urno in se djal kakor bi

pazno motil razloženo piango za
steklo. Pri tem pa je vzel vitrih,
ga vtaknil v ključavnico in odprl
izlozbo, iz katere je pobral 11 ur
in nekaj ovratnic iz koral. Nasre-
čo so ga pa začeli pri delu, nakar
se je razvil lov, kakor smo ga opi-
sali početkom.

Srečna rešitev. Zgradom se je
prepetila 5. t. m. na tešče tam le-
tujoči gospodični Mercedes Battis-
tig nerodna nezgoda. Gospodična
je šla zjutraj k maši, a ker je bi-
lo še prerano, si je preganjala čas
s trganjem cvetk ob kanalu, ki do-
vaja vodo za proizvajanje elek-
trične sile. Gotovo pa se je preveč
nagnila, kajti zvrnila se je naen-
krat z glavo v kanal, poln vode.
Sreča je bila, da je znala plavati,
kajti sicer bi bila utonila. Tako
pa se je držala nad vodo in klica-
la na pomoč, dokler ni prišel neki
kosec ki jo je potegnil iz vode.

Žganjarjeva smrt. Težak Janez
Gregorič v Trstu je bil znan pija-
nec. Nobeno žganje ni bilo tako o-
studno, da bi ga ne bil posrkal ka-
kor sladico; in ravno žganje je
postalo zanj usodno. V sredo pred-
večerne je bil šel v svojo običajno
žganjarno, je omahnil in se zgru-
dil mrtve po tleh. Pokojnik je ži-
vel od svoje rodbine že dalje ča-
sa ločen, ker je bil nepopoljšljiv
pijanec.

Smrt pri kopanju. 4. t. m. popol-
dne je utonil v Trzihu 16 let stari
pomožni delavec pri ladjedelnici
G. Grgolet iz Dobrdola. Takoj po
zavzitem kosilu je porabil čas od-
mora za kopel v morju. Mladenč
se je slekel in skočil v morje in ni
ga bilo več živga na izpregled.
Gotovo so ga prijeli krči, da je
utonil.

Odlikovanje za redko službova-
nje. Cesar je odlikoval nadzornika
strojev Viljama Rossija paroplov-
ne družbe Lloydove v Trstu za
njegovo nad petdeset let trajajo-
če vzorno službovanje pri istem
podjetju z vitežkim križcem Fran-
Jožefovega reda.

Samomur neznanke. Na cesti
iz Katinare v Trst blizu selišča
Sertorio so našli ljudje 4. t. m.
zjutraj ležati neko žensko, 1. pri-
pada — soditi po obliki — tako
zvanim bolnim stanovan. Zdrav-
nik rešilne postaje je konstatiral,
da se je neznanica napila lenilove
kislina. Spravil jo je z avtomobi-
lom v bolnišnico, kjer je umrla,
ne da bi jo bili spoznali.

RAZNOTEROSTI.

V prislino delavnico so 9. t. m.
odpeljali 53letnega Franceta Pu-
ra iz Steinacha, okraj Inomost na
Tirolskem in 31letnega Andreja
Anderwalda iz Vkov na Koro-
škem.

Gimnazijec. samomorilec. V
Ljubni bise bil moral zagovarjati
15letni gimnazijec Pavel Levički
radi tatvine, a pred razpravo je
skočil iz drugega nadstropja na
dvorišče in se je ubil.

Otona Landsbergerja, ki je ho-
dil minuli teden v stotniški oble-
ki po Dunaju okoli, in njegovega
brata Frica Landsbergerja so v
Budimpešti aretirali. V stanova-
nju bratov Landsberger so našli
kovčeg, v katerem so bile risari-
je, iz katerih sledi, da sta brata
Landsberger za neko tujo državo
vohunila. Pisma in risarije so iz-
ročili vojaški oblasti.

Nepošten, stotnik in poročnik.
V Solnogradu so zaprli stotnika
75. pešpolka Aleksandra Čezha,
ker je poveril 3000 K. — Iz Mi-
trovice je pa pobegnil poročnik
31. lovskega bataljona Tomaž Se-
kulčič in dezertiral v Srbijo, ker je
poveril 1500 K. Uvedli so drpo-
matične korake, da Sekulčiča sliš-
ska vlada izroči.

Princ pod kuratelo. Sodišče v
Greifswaldej je postavilo radi
zapravljenosti pod kuratelo prin-
ca Hohenlohe-Oehringen.

Strahno potres je, kakor se iz
Lime poroča, uničil v sredo kraja
Caraveli in Quichna. Več tisoč
ljudi je brez strehe.

Najhitrejša vožnja z avtomobi-
lom. Pri avtomobilnih dirkah v
Le Mans na Francoskem je dobil
sofer avtomobila Bablot prvo da-
riilo, ker je dosegel rekord najhit-
rejše vožnje z avtomobilom. Pre-
vozil je 137 km na uro ali 37 m na
sekundo.

Dve smrtni nezgodi v zraku.
Angleški polkovnik Cody je pene-
srečil z aeroplanom pri Aldersho-
tu. Cody in potnik, ki se je vozil
z njim, sta se ubila. Aeroplan je
v zraku eksplodiral.

Motenje Prebavljenja.

Če hočemo biti pri dobrem zdravju ne smemo dovoliti nikakih motenj v na-
šem prebavljenju, zato ker je to vsikdar znak kake bolezni celega života ali pa
tega ali onega sestoja života. Brez pravilne jedi in pravilne prebave ni življenja.
Vsled tega je jako važno, da se ima pri rokah kako sredstvo, katero bo hitro poma-
galo v slučaju slabega prebavljenja. V takih slučajih bi mi priporočali vsakomur
dobroznano, zanesljivo in hitro delujoče

TRINERJEVO

Amerikansko zdravilno grenko vino.

To izvrstno sredstvo bo izčistilo prebavni sestoj popolnoma, ne da bi povzro-
čalo kake bolečine; ono bo povečalo tek, dalo bo moč črevesju, in odpravilo bo
zaprtje in vse neprilike združene s tem. Rabiti bi se moralo v vsakem slučaju bo-
lehnosti.

Imejte to sredstvo vedno v vaši hiši in rabite je v

zaprtju,
glavobolu,
bolečinah v črevesju,
slabosti,
živčnosti,
neprebavljivosti,
izgubi teka,
zlati, težkoči po jedi,

Ne odlagajte v nadi, da bodo te sitnosti izginile same. Če jih ne zdravite pra-
vilno, bodo one oslabele organe. Najboljše sredstvo v vseh takih slučajih je

Triner-jevo Amerikansko zdravilno grenko vino.

V LEKARNAH.

NE SPREJEMTE PONAREDB.

JOS. TRINER

uvažalec in izvažalec,

1333-1339 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Najhitrejši brzovlak na celem
svetu je brzovlak, ki vozi dvakrat
na dan iz Pariza v Calais. Povpreč
na hitrost na progi, ki je 296 km
dolga, je 91 in pol km na uro, pri
čem je treba vpoštevati okolišči-
no, da mora vlak v ovinkih po-
časneje voziti. Na ravni progi pre-
dirja 120 km na uro. To je največ
ja brzina, ki jo francoska železni-
ska uprava dovoljuje.

IN DISTRICT COURT,
ELEVENTH JUDICIAL DISTRICT.
State of Minnesota, County of St. Louis,
ss.

NOTICE.
IN THE MATTER of the Estate of
Michael Mertel, Decedent.

That Magdalena Mertel, widow of said
decedent, and Michael Mertel and Annie
Mertel, minor children of said decedent,
and all other persons interested in the
estate of Michael Mertel, decedent:

Pursuant to order of the above na-
med District Court, duly made and filed
in the above entitled matter, notice is
hereby given you:

That the undersigned Magdalena Mer-
tel, as administratrix of the estate of
Michael Mertel, decedent, has in her pos-
session a certain sum of money receiv-
ed by her as damages on account of
the wrongful death of said decedent.

That an application has been made
to the District Court of St. Louis Co.,
Eleventh Judicial District of Minnesota,
for an order allowing and adjusting all
attorneys' fees and other expenses in-
curred in connection with the collection
and distribution of said fund, determin-
ing the lawful heirs and next of kin of
the decedent and other persons entitled
to share in the distribution of said fund
as creditors or otherwise, and authori-
zing and directing the undersigned re-
presentative to distribute said fund in
accordance with such determination.

That said application will be brought
on for hearing before said Court at a
special term thereof, to be held in the
County Court House in Duluth, Minn.,
on the 4th day of October 1913, at 3:30
o'clock in the forenoon of said day, or
as soon thereafter as counsel can be
heard, at which time and place all per-
sons interested in the distribution of
said fund may assert their claims and
will be heard thereon.

Dated this 26th day of August 1913.

Magdalena Mertel, Administratrix of
the estate of Michael Mertel, decedent.
Leo A. Ball, Attorney for Administra-
trix, Duluth, Minn.

AFFIDAVIT OF NO DEBTS.
State of Minnesota, County of St. Louis,
ss.

IN PROBATE COURT.
Executor's or Administrator's Affidavit
of No Debts.

IN THE MATTER of the estate of
Michael Mertel, Decedent.

State of Minnesota, County of Saint
Louis, ss.
Magdalena Mertel, being duly sworn,
on oath says, that she is the administra-
trix of the estate of the above named de-
cedent, and is familiar and fully ac-
quainted with the condition of said
estate, as to both the assets and obliga-
tions thereof; and that there are no
debts or claims outstanding or unpaid
against said estate.

Magdalena (her mark) Mertel.
Subscribed and sworn to before me
this 23rd day of August 1913.
Geo. L. Brozich, Notary Public, St.
Louis Co., Minn. My commission ex-
pires Jan. 14th 1918.
State fully facts showing knowledge.

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška
odgovornost

\$74.000.00

Posiljamo denar in prodajamo parobrodne liste
na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen
dobiček - - - - \$1,550.000.

V to banko vloga država svoje
vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od
dneva vloge.

"Narodni Vestnik"
National Herald.
Slovenic Semi-Weekly.
Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.
Joseph Koshak, Treasurer
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.
National Herald
Issued every Monday and Thursday; subscription yearly \$2.00
The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest
Rates on application
Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.
"NARODNI VESTNIK"
Izdaja
Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
zhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh
Naročnina stanje:
Za Ameriko in Canada za celo leto \$2.00
Za pol leta \$1.00
Za Evropo za celo leto \$3.00
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne posiljitve in dopisi se naj posiljuje na naslov:
**"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street
Duluth, Minn.**

ZAKAJ DELAMO?

Vsi kristjani vemo zgodbo prvega "Labor Day," prvega "Delavskega dne." Mozes jo je spisal v prvi knjigi svetega pisma. V glavnem nam Mozes pove, da so bili naši prvi stariši vstvarjeni — najprvo naš prvi človeški oče, Adam, iz ilovice; in iz možkega rebra porodil se je ženski spol, naša prva mati, Eva.

Danes se stvar ravno narobe godi. Po naravnih zakonih rodi se vse direktno le iz ženskega telesa.

Pa pustimo to znanstveno razmotrivanje Sveto pismo uči, da je Bog oče vstvaril prva dva človeka, in Mozes nam pove, da sta zasedla vse bogastvo zemlje, ves krasi in bogati raj. Bog Oče dal je njima vsega — hrane je viselo na drevju v obilici, in potrebe za obleko in podstrešje ni bilo. Adam in Eva sta imela toraj vsega dovolj; delati in skrbeti ujima ni bilo treba; bila sta prva bogatina, prva veleposestnika, in razmere bile so take — tudi prva brezdelnika. Bili so to prvi otroci božji, kakor smo mi vsi otroci božji, le z razliko, da prva človeka nista imela nobene skrbi, potreba ju ni tlačila, vedela nista ničesar, bila sta uboga na duhu, in njiu je bilo isto nebeško kraljestvo, katero je Križani imenoval — raj.

Potem je zasijal v možganih prvih dveh človekov iskra razuma, iskra znanstva, iskra spoznanja — in človek je bil ločen od ptice pod nebom in rib v vodi, katere ne sejejo, pa vendar žanjejo, človek je bil ločen od nemega živalstva. On ni več živel po nagonu narave, ampak živel je po vodstvu možgan — človek je znal misliti in soditi.

In ko je stvarnik videl, da je človek "jedel sad drevesa spoznanja," in je postal misleče bitje — izrekel je obsodbo, ki je še danes v pravomoči, in sloni z vso težo na ramih delavskega razreda. Djal je: "V potu svojega obraza boš jedel kruh." In pridjal je: "Proklet bodi svet — trnje in osat naj rodi."

Tako se je zgodilo, mesto, da bi dobival človek hrano in oskrbo s pomočjo naravnega nagona, in, da bi bil v istem razredu kot so ptice pod nebom in ribe v vodi in živalstvo po zemlji, da je človek postal višje bitje, ki je zadobilo duševno moč, in vsled tega uvidel je človek, da svet ni več popolen, da je treba — dela.

Hrana ni več padala v usta človeka; Živeti in zamogel več brez skrbi za jutri, za bodočnost. Resnica on je znal misliti; vendar nalogo vzdržavati se pri življenju je naložil Stvarnik na njegove rame, in on moral je vporabljal svojo telesno in duševno moč za rešitev vprašanja vsakdanjega kruha, katero vprašanje še danes ni dovoljno rešeno.

In, da je neskončno vsmiljeni Oče svoje otroke bolj obremenil, bolj vkenil v trud in bedo, okužil rodovitno zemljo s plevelom in osatom in trnjem, in povzročil je vse zapreke, ki branijo božjim otrokom uživati bogastvo zemlje. Človek misli; vendar človek mora tudi delati in zaslužiti mora vsaki dan pravico do življenja, do obstoja.

Od tistih mal ko je Oče izrekel, da morajo otroci božji jesti kruh v potu svojega obraza, se je človek ogibal dela. In, povsem resnično je, da je delo — prvo breme, prva kazen.

Vendar, proklet je Oče zemljo za vse enako — vsak bi moral po njegovem ukazu delati, in jesti kruh le v potu svojega obraza. Njegovo prokletstvo namenjeno je bilo vsem človeštvu, nikdo ni bil izločen. Zato je krivica, zato je upor zopet ukaz, zopet odkol Očeta — skuša ta ali oni zavrniti breme, ki je njemu določeno, na rame bližnjega. To pa dela kapitalistični razred, to delajo ljudje, ki lenarijo in izkoriščajo druge, uživajo pa najboljši kruh brez vse vojske zoper trnje in osat, in ne v potu svojega obraza, ampak v potu obraza svojega bližnjega v potu obraza delavstva.

Vendar delavstvo spoznava Očetovo odredbo bolj in bolj, in prišel bo čas, ko bo lenušstvo padlo pod roko delavstva, kot je padel pastir Abel pod težko roko trpečega kneza Kajna.

MAŽARSKO JEROBSTVO.

V trenutku, ko igrata vsled likvidacije balkanskega vprašanja v avstroogrski monarhiji najvažnejšo vlogo jugoslovansko in rumunsko vprašanje, se je imenoval za ministrskega predsednika na Ogrskem grof Stefan Tisza, zaklet nasprotnik Hrvatov, Srbov in Rumunov. Ko bi moral bolj kot kdaj tvoriti težišče zunanje politike naše države Dunaj, se je to težišče zadnji čas le še bolj premaknilo proti Budimpešti, kar jasno dokazuje dejstvo, da je grof Berchtold znano izjavo glede srbskobulgarskega spora položil v usta grofu Tiszi v ogrskem državnem zboru. Tako se je menda hotelo pokazati, da se naši državni slejkoprej ne morejo odločiti za to, da bi politiko monarhije osvobodili pretežnega vpliva Mažarske.

Kako je ta politika resničnim interesom monarhije protiva, utegnejo bodoči svetovni dogodki le še bolj pokazati. Čegav sad pa je balkanska zveza? Nobeden drug je ni kriv kakor naša diplomacija, ta — pa zato, ker se povsem ravna po željah mažarske države. Mažarska je s svojimi mahinacijami dosegla, da je hrvatsko in srbsko ljudstvo začelo nad monarhijo sploh obupavati, da se je vsled tega ves slovanski Balkan proti nam obrnil in da smo se odpovedali vsaki vlogi v boju za osvoboditve Balkana od turškega gospodstva — da smo celo gnijlo Turčijo, do katere goje Mažari toliko simpatije, podpirali. Nič ne pomaga zvrčati zdaj krivde na perfidijo in tatarsko lokavost ruske diplomacije, kajti najbolj smo ji ravno mi pomagali. Če pa gredo balkanski državni v Peterburg zopet zakrpati razpoke, ki so se vsled delitve Makedonije med Srbijo, Bulgarijo in Grčijo pojavile, si ne smemo glede najbolj verjetnega rezultata teh konferenc nobenih iluz delati. S carjevo razsodbo ne bo nobena balkanska država v resnici zadovoljna, zato bo treba Balkance potolažiti s stvarmi, ki danes še niso uresničene. Katere so te stvari, to je takoj jasno, če pomislimo, da balkansko vprašanje še izdaleka ni rešeno. Kaj bi pomagalo, če si prikrivamo, da bo Srbija zdaj še bolj težila po jadranski obali, Bulgarija po Carigradu, Rumunija pa po svojih nerenenih bratih, ki se nahajajo gori na Sedmograškem pa notri do Balčika na Črnem morju? Rusija je balkansko zvezo ustvarila, ker je mi nismo hoteli ali mogli, kaj je bolj naravno, da jo skuša tudi še razširiti, to pa brezdvomno na podlagi aspiracij, kojih vresničitev pomeni za Avstro-Ogrsko vprašanje: biti ali ne biti. Res je, da se Avstro Ogrska lahko naslanja na Bulgarijo, toda ta trezni, hladni in vsake sentimentalnosti prosti narod se vprašuje le: Kdo mi več ponudi in kdo mi more več dati? Lahko bi se naslanjali na Rumune. Tem pa ne more biti vseeno, če se vlada na Ogrskem izroča, možu, ki rumunski narod do dna duše mrzi. Lahko bi pridobili zase Srbijo, toda nasproti njej smo dosledno izvajali politiko, ki nam je ta sangvinični narod popolnoma odtujila — narod, ki je, kolikor se gre za avstroogrsko Srbe leta 1848, pod Stratimirovičem v navdušenjem tvegall svojo kri za cesarja, v kraljevini pa nam je bilo do prihoda Petra Karagorjeviča naklonjen, da bolj niti ni mogel. Povr hui tega pa Tisza obeta zdaj Hrvatom zopet mažaronska vladotv nad nesimpatičnim imenom Accurtija, ki pač ne bo pomiril Hrvatov, naj bodo na pravaškem ali na koalicijskem programu, razun par znanih štreberjev.

Naši državniiki se zanašajo popolnoma na Nemčijo; svoje naivne vere v italjansko zvestobo so se po sporu zaradi Skadra menda srečno iznebili. Toda zvestoba Nemčije je tudi nekoliko pomisleka vredna. Noben dementi ne utaji, da je Nemčija tekom zadnje krize našo politiko zelo hladno zasledovala. Čeprav se na prvi pogled precej čudno sliši, je fakt, da Nemčija Balkan rajši privoščila Balkancem nego Avstriji. Zato nam je odsvetovala energične korake lani in nam jih odsvetuje tudi sedaj, ko gre za srbskobulgarski konflikt, pač pa ljubimkuje z Rusijo in Anglijo. To pa ni nobena izvanredna prikažen. Zunanjo politiko Nemčije vodi Prusija, Prusija pa je bila vsikdar naš največji nasprotnik. Ko so Burboni odigrali svojo protihabsburško vlogo, jo je prevzela Prusija. V vojskah s Prusijo so se zadajali naši državni najhujši udarci. Nemčija je zvezo z nami sklenila, ko nas je občutno oslabil in nas zdaj drži v odvisnosti od sebe. Čisto drugačen pa bi bil naš položaj, ko bi se bili naši državniiki odločili za samo stojno politiko, za politiko, ki bi bila v sporazumu z Rusijo merila proti Solunu in slovanske narode na zapadnem Balkanu osvoboda dila pod habsburško egido. Tako bi Avstrija mogla postati zatotišče vseh manjših narodov od Sudetov pa do osrčja Makedonije in Albanije in potem bi Nemčija bila od nas odvisna, ne pa mi od nje. Taka država, ki bi imela v rokah Trst, Drač, Valono in Solun, bi bila tudi v največjem interesu avstrijskih Nemcev, ki bi se pod dvoglavim orlom brezdvoma boljše počutili nego pod prusko pikelhaubo, tudi če bi Avstrija postala pretežno slovanska država. Zdaj pa obstoja nevarnost, da nas Nemčija pusti na cedilu, ako se naši nasprotniki na jugu in vzhodu tako okrepe, kakor se kaže. Vsakdo išče zveze z močnim in ne s slabotnim in Prusija na ljubo Avstriji ne bo delala izjem — saj nas je že velikokrat izdala in sicer ravno s tisto Rusijo, ki jo sicer Nemci vedno napadajo — na papirju. Vojskovali se z njo še nikoli niso, pač z — Avstrijo.

Seveda se zunanje politični položaj lahko čez noč obrne. Največji nasprotniki danes so jutri lahko najboljši prijatelji. To bi se utegnilo zgoditi tudi med Dunajem in Peterburgom. In če se zgodi čudež, bi mogla Srbija vrjeti tistemu nemškemu napoloficijznemu časopisju na Dunaju, ki je do večeraj podžigalo Bulgare, od danes naprej pa pomiluje Srbe, Rusija vas je že zopet izdala — pa bi utegnili pasti Avstriji v naročje. In če bi se še večji čudež zgodil, bi mogla Avstrija razpolagati s prijateljstvom Belgrada in Sofije obenem, tako da bi balkanska zveza kljub carjevi razsodbi ali morda ravno zavoljo nje šla rakom žvižgat. Toda vse to se ne bo izlepa zgodilo — saj je že samonasebi težko — če bodo hrvatsko vprašanje reševali Tisze. Čemu misli Tisza res na Hrvatskem ustvariti mažaronsko večino s tem, da suspendira pod Tomasičem sklenjeni volilni red, ki je edina resnična pridobitev za Hrvatsko v zadnjih tridesetih letih — če hoče izvoliti sebi pokoren sabor s pomočjo potom proti ustavne naredbe zopet uveljavljenega volilnega reda izza Khuenovih časov, potem mora upanje avstro-ogrskih Jugoslovancev na prenovitve monarhije pasti malone na ničlo. Hudo je to in boli v srce vsakega patriotičnega Avstrijca.

"Slov."

Ne boj se sovražnikov, a prijatelja se varuj, ki vedno pritrjuje.

Ne glej nazaj, ko stopaš naprej! Ne obupuj, ampak verjemi Upanje je sicer samo prazno dno tiste Pandorine pušice, katero je oče Zen ljudem podteknil v osveto, ker je Promotej bogovom ukradel ogenj. Toda kaj bi počel človek brez te omame?

TURŠKA ZVERINSTVA V TRACIJI.

"Slovenec" poroča: "Apostolstvo sv. Cirila in Metoda" je prejelo iz Odrina obširno poročilo o turških grozovitosti v Traciji in v odrinski okolici. Poročilo je spisano 1. avg. v Odrinu ter po posebnem kurirju odposlano v Carigrad in dne 6. avgusta oddano na avstrijski pošti v Carigradu. Iz tega poročila navajamo danes samo najvažnejše točke.

V Londonu določeno turško-bulgarsko mejo Midia-Enos so Turki prekorčili dne 16. julija. Turški vojaki so dobili povelje, da morajo pri svojem prodiranju požigati in porušiti vse bulgarske vasi in poklati vse bulgarske prebivalce. Turški vojaki so to povelje natančno izvršili. Od Galipolija in Cataldze pa do stare bulgarske meje ni ostala niti ena bulgarska vas in niti en Bulgar.

Turške čete so nepopisno grozovito divjale proti bulgarskim prebivalcem v Traciji, posebno proti bulgarskim ženam in deklicam. Pri turškem prodiranju v Tracijo se je očitno pokazala grško-turška zveza. V mnogih vaseh so se grški in turški prebivalci pridružili turškim rednim četam ter pomagali klati, ropati, onečaščevati in požigati.

Odrin so Turki zasedli dne 22. julija zjutraj. Vse katoliške vasi, cerkve in šole v odrinski okolici so požgane in porušene. Slovenec dobro znani junaški župnik Ivan Bonev v Ak-Bunarju pri Odrinu je najbrže umorjen. Katoliška vas Sudžak v stari Bulgariji je razdejana. "Slovenec" dopisnik župnik Nikolaj Dimitrov se skriva v gorah.

V Odrinu so se velike množice bulgarskih beguncev zatekle pod varstvo katoliških misijonarjev in evropskih konzulov. Turki se v Odrinu utrjujejo.

Obširnejše poročilo iz Odrina se še pričakuje.

Ne gre za to, ali je kdo deist, teist, politeist ali ateist, naše vprašanje je naše vprašanje, in to je treba rešiti. Pojmujemo življenje resno, ljubimo ga in ga hočemo živeti. Ne ljubimo smrti in nimamo vzroka zapuščati življenja, ki je lepo, in če ni lepo, je naša volja in sila, da ga ustvarimo lepega. V tem najdemo svoj poklic in pomen.

Oh, dvom je strašna, strašna reč; hujši menda od bolesti. Kadar smo gotovi kake stvari, kolikor nas je oza tudi stala težav in bolesti, ipak nazadnje se ji vdamo in kolikrat celo z neko voljnostjo. Dvom pak nam vedno ziblje sree med upi in bojaznijo in v naši duši vznbuja boje, koji nam povzročujejo bridkih težav.

Pač le prepogostoma izginejo ideali, ko jim stopamo bližje, pod ledeno skorjo praktičnega življenja.

Pameten človek stoji z eno nogo vedno zunaj svojih principov; fantast pa in idealog, ki je dosleden, mora priti z dejanskim življenjem navzkriž, ker smatra igrače nemirne domisljije za svetovne zakone.

Pravijo, da nesreča blaži srce; a to ni vselej res. Samo pri nekaterih redkih, izvoljenih ljudeh, ki so milega, nežnega srea, more se to zgoditi. V obče pa je vpliv nesreče čisto drugačen. Nesrečen človek drugega ne vidi in ne premišljuje kakor lastno gorje, drugega ne čuti kakor lastne rane in težave, vsled tega pa otrpne pri njem vsak drugi blagi čut, njegova vera v pravičnost, njegovo zaupanje v Boga omedlita, da se vede ugrezne v obup.

Pravi rodoljub ne pozna nobenih izgovorov, kadar ga narod kliče.

Za želodce in trebušne nerederabite Richterjev

SIDRO PAIN EXPELLER
kakor so navodila okoli steklenice.

25c in 50c po lekarnah ali naravnost od

F. A. Richter & Co.
74-80 Washington Street
NEW YORK, N. Y.

NAPRODAJ

je v veliki slovenski naselbini blizu U. S. Steel Plant trgovina z gročeriijo, mesom in železnino. — Lepa prilika za rojaka, katerega veseli trgovina. — Podrobna pojasnila daje upravništvo "Narodnega Vestnika", 405 W. Michigan St., Duluth, Minn.

Frank Sakser

Glavni urad : 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja **DENARJE** v staro domovino
potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

"NARODNI VESTNIK"

405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

"NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:
Za celo leto - - - - - \$2.00
za pol leta - - - - - 1.00

Za Evropo in Canada:
Za celo leto - - - - - \$3.00
za pol leta - - - - - 1.50

POZABITE!
bijska
3 (Kranjski)
ranilica.
ljonov kron.
000 kron.
odbiha.
nice in me-
premo-
50 mil.
kr. dežel-
anesljivi ban-
poslje denar-
ubljani in na-
pa takoj pla-
naslov nam po-
vložnega

er
air Ave.,
DNE
ske
izvirnih
staro
gubi.

ŽBA
K
TINN.

K
K

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

UMNO KLETARSTVO (Dalje.)

Kako se novi sodi za vino pripravljajo.

Starina se ne sme pretakati v nove sode, sicer bi dobila nekega okusa po lesu, iz katerega so nove sode. Moštu ne škoduje, če pride v nove sode; ven- torej, če pride v nove sode, preden se napolnijo z moštom, ovinjiti; za napolnjenje je pa to neobhodno po- trebno.

Na lesu spravi se lesni okus ta- kje. Novi sod se s krompom skuha. Če se sodo z vinom v večjem bavi, je bolje, da ima napeljavno v klet (steam), in napelje vročo sodo po ceveh. Kadar je sod napolnjen, napolnjuje se skozi tri ali štiri dni s čisto vodo, katere se nato odstrani. Potem se sod napolni s krompom, ki je bil pred- tem skuhan z osoljenim krompom. Sod se dobro zaveha in postavi se na stran različne lege, da pride slani okus po celim sodu; potem se sla- na voda izloči in sod se dobro spla- che s čisto vodo. Končno se sod napolni z moštom ali kalnim vi- nom, in dober je za vsako starino.

Glavni vzrok zakaj se mora zbrati zgodaj dozorela koruza za seme je, da si zasiguramo, da bo tudi drugo leto seme kalilo, in da bo dovolj zgodaj dozorela. Zgodaj zbrana koruza da največkrat naj- boljši pridelek.

Brez lepe kornice ni mogoče do- seči obilnega pridelka, in kar se ti- če obdelovanja ne stane nič več, če je njiva lepa ali pa slaba. Vsako kornico zrno vsebuje živi, majhni kuruzni kal. Ta kal je nežen in jako občutljiv, ter je hitro zamor- jen, če se ne drži pod ugodnimi vplivi. Semenska turšica, ki ni popolnoma suha pred mrazom, bo zmrznila. Zmrznjenost povzroči, da se zrno skrči, in s tem se kal rani ali uniči, da ne bo kalil, oživel. Za- torej je potrebno, da se preskrbi- mo s semensko kornico pred hudim mrazom. Semenska kornica, ki se potrga in olčka pred 10. septem- brom, bo tudi v srednji Minnesoti, po severnem Wisconsinu, in sploh po severnejših krajih toliko suha, predno nastopi hudi mraz, da bo kalila spomladi.

Najboljše je, če ima farmer po- seben fros zemljišča za semensko kornico, kjer vsadi najboljše in isto seme, ki je najprej dozorelo. Če nima tega potem je treba, da izbe- re semensko turško iz njive. Naj- ložje se to stori, če se obesi torba čez ramo, in se gre skozi turšni- njivo, ter se zbere na najlepše in naj- bolj zrele štoke. Farmer zamore pregledati z enim potom dve vrsti turšice. Med zbiranjem turšice je gledati na naravo in razvoj štoka, kako visoko je nad zemljo, in de- belost stebila. Štok ni treba, da bi bil velik, da dobro obrodi. Steblo mora biti prave debeline, močno pri- zemlji, polagoma lažje, in ne pre- več visoko. Močna, živa stebila srednje visokosti, obrodijo nava- lno najboljšo, in koruza na njih navadno a preje dozori. Štok mo- ra biti na dovolj dolgem držaju, da se konice štoka pobesi, kadar štok zori.

Vsi štoki na turšičnem polju ne dozoriijo istočasno. Nekateri štoki bodo celo štirinajst dni prej zreli kot drugi. In zato se morajo zgo- daj zreli štoki le najti dokler koru- za raste, in dokler še niso vsi štoki zreli. Kadar je kornica pose- kana in v snopih, je to nemogoče, ker takrat je že vsa kornica zrela, in vsi štoki so suhi, in farmer ne more več določiti, kateri štok je prej dozorel.

Štoki, ki so močni, bodo dozore- li mnogo prej kot slabotni štoki — dozoreli bodo en do dva tedna predno dozori vsa kornica, in pred- no pade slana. In če se zbere za se- me one štoke, ki dozoriijo pozno, imeli bomo tudi drugo leto pozni pridelok. To pa igra posebno v se- vernih krajih veliko vlogo, ker, če pade hudi mraz na turščico, ki ni zrela bo slabeja, kot če bi bila zrela — za seme pa sploh ni. Zo- pet, če se pusti turščico neoličano, zabrani ličkanje, da se ne mo- re turščica pred mrazom dovolj

posušiti; in nasledek tega bo, da bo vlažno zrnje zmrznilo, predno se posuši.

Vsak napreden kmetovalec po- zna vpliv čistokrvnega bika pri reji živine. Čim boljša postaja čre- da živine, temveč denarja je vred- na. Ta priznana dejstva glede ži- vinoreje, so ravno tako veljavna glede kmetijskih pridelkov; in če se ta dejstva vpošteva, dosege se bo boljše pridelke. Malo je pa ra- stlin, da bi se mogle tako hitro in tako poceni zboljšati kot tur- šica.

Mnogi so mišljenja, in slišali smo to tudi o naših farmerjih, ki poskušajo v Wisconsinu s semen- sko kornico iz Kansasa, da mora- jo poslati drugam po seme, če ho- čejo doseči dobri pridelok. Oni, ki to storijo se navadno zmotijo, in dosežejo prvi in drugi brr sla- bi pridelok. Kornica se ne navadi takoj posebnih in podnebnih vplivov. V sled tega je najbolje poskusiti večkrat kornice, ki je ra- tla v domači okolici že več let. Če vsa turščica ne dozori pred mrazom se to lahko popravi, in turščica, ki bo dozorela, se zamore doseči s tem, da se zbira v turšičnem polju zrele štoke kateh 10 do 14 dni pred mrazom, in se isto kornico drugo leto sadi. Če zbere dobro do- mače seme, je farmer bolj gotov pridelka, in, če bo zbiral dve za- poredni leti zrele štoke kateh 14 dni pred navadnim mrazom, dose- gel bo zgodno zorečo turščico in boljši vseh, kot, če dobiva seme z daljnih krajev. Če hoče kedo po- kusiti z novo kornico, naj stori to v malem. Kar se tiče barve ni re- dnost turščice od nje prav nič od- visna, ampak je to le priljublje- nost tega ali onega farmerja.

Kadar se zbira turščica, zbrati se mora ona, ki bo dala drugo leto po možnosti več pridelka. Zbra- ti je najboljšje lepo zraščan in le- pe oblike štok, katerega se ima le- to za letom za vzore, dokler se ne dobi drugi lepši in boljši štok. Ta vzorec treba je dobro pogleda- ti kadar se zbira turščica za seme, in njega oblika se mora vtisniti v spomin. Dobro je, če se spomladi ko se turščica zopet prebira za se- me, ta vzorni štok primeri z vsa- kim drugim, in se posadi le isto seme, ki je s štokov ki so slični z vzorcem.

Prilagoditvi prinesli bomo po- drobnosti, katere je vpoštevati, kadar se zbira semenska turščica, in to bo že čez teden ali dva.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

F. K. tajnik S. Z.

Na prijazno povabilo se vam od- zovem iz srca rad, v nadi, da pri- pomore vsaka vrstica v javnosti nekaj do vresničnega lepe misli, katere se je porodila primeroma pred enim letom v naši javnosti.

Vsaka misel, pa naj bode lepa ali slaba, ima svoje pristaše in svoje nasprotnike. Tudi pri naj- lepši misli, kar se jih je kdaj po- rodilo med našim narodom v novi domovini, pri Slovenskem Zaveti- šču, je prav tako. Tudi tukaj smo se delili, kot pri vsaki stvari na več oddelkov.

Prvič imamo ljudi, kateri stre- ljajo s svojimi idejami v svet: Ko pa pride do dela, jih ni zraven. Ti so zadovoljni s tem, da po njih- ovem mnenju podučujejo jav- nost. Oni mislijo, da je ideja vse. Pa to ni res. Ideja je nekaj vrede- na le tedaj, kadar ima v osebi, ka- tera jo je sprožila, tudi vztrajne- ga delavca. Če ni tega, potem spa- dajo strelci idej med navadne du- še sloveške družbe, med drevesa, katere obetajo mnogo sadu, ko pa pride čas, najdeš le gole drevje.

Druge vrste delavce so podobni kupu slame. Ideja pride med svet- zavzamejo se in zagore. Daleč po- javnosti pada svit njihovega nav- dušenja. Tada trajen ni. Kup sla- me da sicer dober plamen, kateri jasno svetli in visoko zagori. A prav tako naglo ugasne. Te vrste ljudi so tako pri velikih mislih ka- kor v vsakdanjem življenju vedno le kupi. Kjer je resno delo, tam jih ne najdeš. Poznaš jih potem, da kujejo naklepe za svojo bodoč- nost, danes tega, jutri tega. Ti lju- dije so zagoreli v javnosti, da se je videlo daleč naokoli. Danes jih pa ni že nikjer več. Pač. Zdajpazda! zagleda v katerem časopisu luč sveta ponižen dopis, poškrbljen s solzami kot rože v majskem ju- tru z roso. Tako lepa misel, kot je misel Slovenskega Zavetišča — pa le- ži že na mrtvaškem odru. Olajša

jim to sree in prepričani so, da so s tem napravili več kot je bila nji- hova dolžnost. Podobni so tistim junakom starega kraja, kateri lju- bijo domovino v prostorih z okra- šenim smerekovim vrščikom ljubi- jo jo tembolj, čimveč dobrega čvi- čka pride do mehkega srea. In pre- livajo večkrat solze-saj veste, da ima vsak človek svojo pijanost. Če pa pogledam članstvo slovenskega Zavetišča pa vidim, da v svoji ve- liki ljubezni niso prispevali niti groša-in ga tudi ne bodo. Kaj pra- vite, ali bi ne bilo lepo in plemen- to od teh ljudi, da pošljejo sami 85 centov za enoletno članarino, potem pa gredo do sosedu in ga tudi pridobe?

Tretje vrste ljudje so indiferen- tni-jim je vse eno, ali bo kaj iz te- ga ali ne. Če že bo, bodo rekli: mi smo naredili. Če pa ne bo, bodo pa rekli: nič niso naredili. Ti so vse- lej zraven kadar jih že več ni tre- ba. To so navadne mrtve duše med narodom, kateri žive, ker slučaj- no žive, vidijo radi, da drugi ve- liko naredi, samih pa ni nikjer po- pleg. Kakor so mrtvi v jenuem, tako so tudi v drugem oziru. Če so pri družtvih, pridejo vsacega pol leta enkrat na sejo, ne zato, da bi se zanimali za društvo, ampak, ker je najbrže v pravih zapisano tako. Če jim kaže belo, je dobro če jim kaže črno je dobro in če jim nič ne kažeš, je tudi dobro. Oni so za- dovoljni, da je streha nad njih- vimi glavami, pa če je drugje ali ne.

Med četrto vrsto spadajo tisti, kateri niso sicer proti Zavetišču, a vsejedno ničesar ne delajo. Ti čakajo prilike: če bo kaj vrednega bomo pritisnili zraven, če ne bo pa nič, bomo pa rekli: saj sem ve- del da ne bo nič, zato me ni bilo zraven. Kadar je žito zrelo, tedaj bi prišli zraven in tudi želi, koli- korbi bilo največ možno. Da bi pa orali, sejali, okopavali, tega pa ne. Drugi naj otjejo, naj delajo, za- me je dovolj, da pridem tedaj zra- ven, ko je že vse gotovo.

Pete vrste ljudje so nasprotniki Eni nasprotujejo, ker je ta zra- ven, drugi zopet ker ni onega. Eni bi radi tako Zavetišče, drugi zopet drugačno. Pa če bi napravili tako ali tako, bi jih vseeno ne bi- lo. A vzrok kaj hočem govoriti od vzroka, ko ga pozna vsak. Ges- lo Slovenskega Zavetišča je: "Na- rod sebi." Ti pa čitajo in razume- vajo to geslo: "Narod meni. Pa smo na čistem z vsem.

Med zadnjo vrsto pa pridejo tisti, kateri molče in delajo. Prvih pet stoji okrog mladega deteta "Slovenskega Zavetišča" in ga zro vsak z drugimi občutki. Šesti resni delavec za Zavetišče, pa ve, da dete nima življenja brez dobre oskrbe. Potrebujee hrane, negova- nja, potrebuje vsega. In ta gre do deteta, odpre roke, odpre srce, po- maga, svetuje, žrtvuje se in delu- je z vsemi danimi močmi, da po- stane iz deteta krepak dečko in razvit človek. Med to edino vrsto, katere v resnici kaj dela za Zave- tišče, spadajo tisti posamezniki, kateri molče prispevajo od prve- ga začetka, tista društva in skupi- ne, katere so v začetku spoznale pomen Slovenskega Zavetišča. Ni jih veliko najmanj jih je, veliko imajo mrzlih duš okrog sebe, to- da delujejo svojo pot naprej brez ozira na desno ali levo. Ti so prija- telji Slovenskega Zavetišča in slo- venskega naroda v novi domovini. S pomočjo in delovanjem teh poj- dmo dalje preko vseh tistih, ka- teri ovirajo razvoj Slovenskega Zavetišča na ta ali oni način.

Odveč je vprašanje v javnosti: "Kje so tisti obljubljeni stotaki in tisočaki!" Prijatelji, ako kaže na- rod pri zavodih, kateri so name- njeni njemu, tako malo zani- ma, kot ga je dozdaj, potem so po- polnoma odveč tudi žrtve posa- meznikov. Prepričan sem, da, kar je kdo obljubil, bo tudi dal, to- da pred vsem mora nastati zani- manje med narodom samim. Ima- mo blizu osemsto društev, pri Slo- venskem Zavetišču jih je dozdaj nekaj nad ducat. Prijatelj ne vprašaj: Kje so drugi, ampak kje si ti!

Tako na primer je pri Sloven- skem Zavetišču ob zaključku pr- vega pol leta. Naravno, s tem ni rečeno, da stvar ne napreduje. — Vsak mesec pride nekaj novih čla- nov, vse raste polagoma. Ampak mi bi radi, da bi rastle tako, kot zasluži. Mi vemo, vemo vsi tisti, ki delujemo tako ali tako v prid Slo- venskega Zavetišča, da se bodo premagale vse ovire, da je Sloven- sko Zavetišče v širšem ali ožjem

smislu zagotovljeno. Kar raste, ima svojo bodočnost. Ampak, da ra- ste po našem mnenju prepočasni, to je tista točka, radi katere se gre.

Ti, prijatelj, ki čitaš ta članek, premisli malo, v katero vrsto spa- daš ti pri Slovenskem Zavetišču. Če si mrtva sila, oživi se. Če si mlačež, ogrej se. Če si indife- renten ali ako misliš, da ga ti ne boš potreboval nikdar, in ako ra- ste za teboj trava ali ne, vedi, da si tudi ti dolžan dati svoj obulus za Slovensko Zavetišče. Ti, ki vzdihuješ, da ne bode nič, vedi, da ako bi vsi tako vzdihovali, bi v resnici ne bilo nič. Ti, ki si na- sprotnik, premisli svoje stališče, prevdari v svoji glavi, za kaj in čemu je namenjeno Zavetišče, pa boš videl tako plemenit namen, da te bode sram, da si bil kdaj na- sprotnik.

Vi pa, ki ste delovali že od po- četka, in delujete še danes, po- dvojite svoje delovanje. Pomagaj- te po svojih močeh, budite in dra- mite pri svojih sosedih. S svojim delom si postavite najlepši spome- nik. Ko ne bode od vas ne kosti ne prsti, boste še vedno živeli v gorkem spominu tistih trpečih, kateri bodo iskali v Zavetišču svojega zdravja in tistih nesrečni- kov, kateri ne bodo imeli v jeseni svojega življenja drugega doma kot skupni dom, postavljen od ce- lega naroda —

Plavi lasje nemoderni.

Pariške lepoticke so se začele ogrevati za črne lasje in pariški damski lasuljari tožijo vsled ve- likih zalog plavih las, ki jim se- daj ne gredo več v denar. V gleda- liščih, na dirkališčih in enakih zbiralističih elegantnega sveta se v resnici vidijo skoro samo še črni lasje. Sicer se pa lasuljari tolaži- jo, da tej najnovejši modni muhi ni sojeno dolgo življenje. Znana je Schollova krilatca, da je Bog mo- žen na severu zato poklonil plavo- lase žene, da bi jim nadomestile solnce.

DELA VSTVO NA PLAN!

Na plan prijatelji in prijatelj- ce onih, ki delajo! Nad 5000 slo- venskih rudarjev in delavcev je na stavki v Calumet, Mich., 15,000 več je drugonarodnih rudarjev. Boj, ki ga bijejo rudarji in njih družine s kapitalom vsled suženj- skega tlačanja, je boj vsega delav- stva. Zmaga njih je zmaga vseh nas, ki delamo z rokami ali z umom. Pora njih je poraz vsega delavstva. Stojmo jim ob strani delavci in delavke, in prijatelji delavstva! Pokažimo dejansko da nam nista tako opevana sloga in tako hvalisano združenje le na jeziku. Pokažimo dejansko, da smo njih tovariši, njih bratje. Po- magajmo jim z osrčenjem v dopi- sih! Pomagajmo jim s tem, da pre- prečimo pot skebom v Calumet! Pomagajmo jim gmotno! Vsak de- lavec in vsaka delavka in vsakdo, kojem bije srce za delavsko stvar, naj pošlje po svoji moči denarno podporo za stavarkeje na Valumet, Mich., na:

"NARODNI VESTNIK"
405 W. Michigan St., Duluth, Minn

Vsi darovalci in darovateljce bodo v listu obelodanjeni, in de- nar odposlali bomo vsako soboto na pristojni odbor.

"Odpi roke, odpi srce,
Otiraj bratovsko gorje!"

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.
Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.
Posiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.
3% obrestil od vlog.

Nepričakovan gost Vas ne bo osramotil če imate

The Davena v Vašem stanovanju

V trenutku je iz njega izvrstno izdelana omara, in v drugem trenutku se lahko prenaredi v lepo, veliko posteljo z modroem in vsem kar spada k postelji.

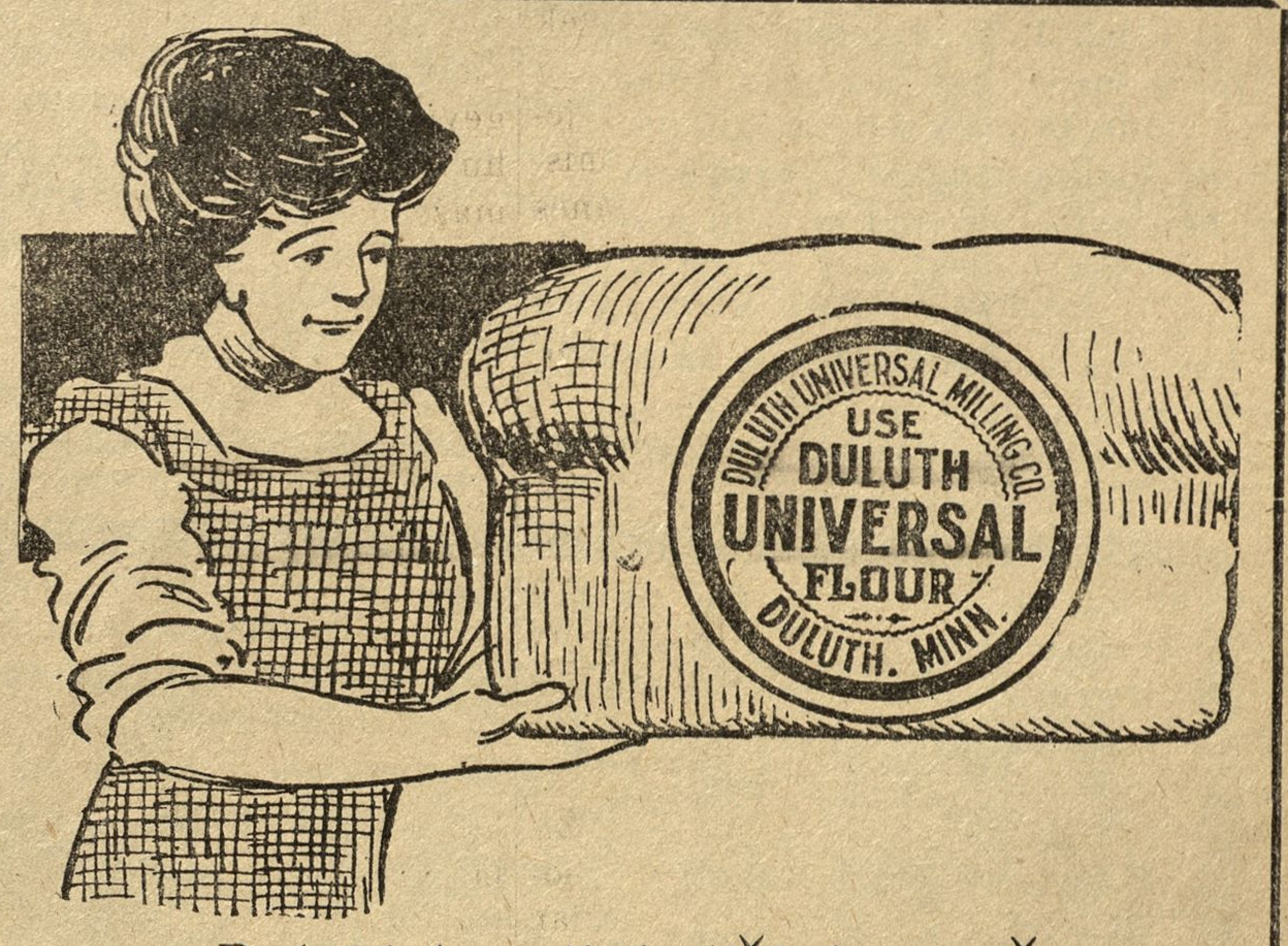
Nekaj točk prednosti DAVEN-A nad vse druge kombinacije:

1. Dobri žični modroce.
2. Debela žimnica.
3. Prostor za posteljno ob- leko z blazinami vred, ta- koj za rabo.
4. Navadni sedež, ki se zvi- . Odeja trpi dlje.
5. Odstranjenje tapaciranja omogočuje snago.
6. Hitra in lahka zložba.
7. Narejen iz jekla mesta iz lesa.
8. Jamči se, da ne gre ni- kdar iz reda.
9. Popolnoma zdravstven, ker se lahko vsi deli od- vzamejo.
10. Naslonjala v vnožju in vzglavju, da drži bla- zine in odejo.

MI JAMČIMO. DA SO NAŠE CENE NAJ- NIZJE IN NAŠE POGODBE NAJLOŽJE.

BAYHA & C
Second Ave. W. and First St.

BERITE IN RAZSIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

Pol blebca ji boljši kot nič
Vendar zakaj pa hlebca, če lahko dosežete cel hlebec s tem, da rabite

Duluth Universal moke

(Najboljša moka za kruh)

Jamčimo za pristnost da je iz jare pšenice.
Meljejo

DULUTH UNIVERSAL MLINARSKI DRUŽBI.

MOKA, KI JO RABIJO NAJBOLJŠE KUCHARICE.

Svoji k svojim!
Podpisani priporočajo cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo ure- jeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje pro- daje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavlja- jo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

Dopisi.

Gormanian, W. Va.

Cenjeno uredništvo "Narodni Vestnik":—

V tem listu pošiljam vam Money Order za \$4.00 v podporo zavodnim štrajkarjem v Calumet, Mich. Trispevali so sledeči rojaki: Math. Oman in Ant. Korenčan po 50c; John Grabelšek, Anton Teršar st., Anton Teršar ml., Matevž Podgoršek, John Oblak, Frank Ponikvar, Valentin Ponikvar, Fr. Zupancič, John Gantar, Karol Darovič, Josip Aš in gospodična Mary Korenčan, vsak po 25 centov.

Sprejmite to malo svoto v pomoč našim zavodnim rojakom delavcem, ki bijejo boj z enakim sovragom, kot je sužnil delavstvo po naši državi.

Slovenci in Slovenke, beseda združenje in bratstvo naj nam ne bo le na jeziku, ampak tudi pri srce, in zato je sveta dolžnost vsakega zavednega delavca in vsake zavedne delavke, da se spomni rojakov na bakrenem okrožju v Michigan, ki so v ognju zoper združen kapital, kateri si tudi obratno pomaga, da bi zrušil delavsko organizacijo v nič. Vi pa, vrli, zavodni delavci in Slovenke "Pogum in složnost" in znaga mora biti na strani istih, ki delajo, in to ste vi rudarji. Vaša znaga je naša znaga, je naše veselje; vaša zgruba je naša zgruba, je naša žalost — je zgruba in žalost vsake delavstva. Držite se moške in fantje! žene in otroci vi pa podpirajte bori telje z navduševalno besedo. Vse glave pokonci, in vse roke v orjaško pest, ki bo dosegla, kar zahteva, ki bo pokazala skebom kar za služijo.

Math. Oman.

Ely, Minn.

Cenjeni urednik:— Kot star naročnik našega lista "Narodni Vestnik" omenim par vrstice, da se spoznam resnica.

Vas zastopnik poslal vam je nekoliko pretirane informacije, in, ker je ravno zastopnik, vam ne štejem v zlo, da ste mu vrjeli.

Kar se tiče debate rojakov J. Z., ni meni stvar mnogo mari. J. Z. ima čudno bolezen, katera ga nadleguje že več let. Res ni povsem, da je rojak J. Z. pretepal sopogo v pričo mene, ker kot organ mestne vlade, bi jaz v tem slučaju postopal z njim drugače. Poslan sem bil napraviti mir med ženo in možem, in kot policaj sem skušal to doseči.

Laž ima kratke noge, in, če je kedo radi prebilega ječmenovca razburjen, naj se pomiri in ohladi predno poroča neresnične laži v časopise. Uredniku ni zameriti, ker ni bil na licu mesta, pač pa poročevalcu, ki laže.

Pozdrav vsem čitateljem Narodnega Vestnika, vrlem listu pa ves vspah.

Peter Popovič.

S farne v North Dakoti.

Dragi rojaki: Želim, da bi vas moje pisemce dobilo pri najboljši volji.

Predno sem odšel na farmo obljubil sem vam, da vam kaj pišem, in to storim danes, ker ravno dežuje, in nismo vpreženi kot po navadi.

Žito smo v tukajšnji okolici poželi, oziroma pokosili, in čakamo vgodne prilike, da vdarimo po snopih; no, pa ne mislite, da s cepci, kakor v starem kraju, ker bi šlo to za napredno Ameriko prepačati. Vdarili bomo pa, vzile temu, da je papež prepovedal modernizem, z modernim mlatilnim strojem, ki omlati do 2000 bušlov pšenice na dan. Temu stroju streže, privaja in odvaža okoli 30 mož, in kakih 8 parov konj.

Zadnji pomlad govorili smo v našem uradu o lovu. Djali ste, da boste šli na "musa." Dobro. Jaz vam posodim moj "rajfel," kateri lenari pri rojaku George Broziču, starejšemu, očetu vrliga našega narodnjaka iz Ely.

Vrme je jako lepo. Vročina traja že skoro tri tedne. 2. in 3. t. m. je živo srebro tako raztegnilo solnce, da se je vspelo do 95 stopinj v senci. Delo na polju bilo je trdo. Privoščil bi z alkoholom prepojenem Kranjen tam iz Jolietu, da bi skušil le en dan tega trpljenja, potem bi videl kaj so muke v peklu katerega ima trpin v tej dolini solz.

Žito je lepo; delavcev dosti, sko-

ro preveč. Farmerji vsled navala delavstva na žitne farme nečejo plačati kaj prida. Lepo je biti farmer, ne pa farmerski hlapec in delavec. Mlatili bomo tu okoli okrog 20 dni, potem gremo naprej severozapadno.

Konec oktobra se vidimo. Dolej zdravi! Frank Snider

Ely, Minn.

Cenjeno uredništvo! Dovolite mi nekaj prostora v našem domačem listu Narodni Vestnik, za nekaj vrstic, katere sem "skoval" precej težko. Vendar pa vidim, da če se človek pripravi k pisavi in istotako v možganih, katere so nam bile dane, da znamo misliti in sklepati vsako vrstne reči.

Zatoj moramo se kratkočasiti in izobraževati da beremo slov. časopise, bodisi po zimi za pečjo, ali po letu pod lipo. In to zakaj? — Dolgčas! — Hm! — Tega nam ne manjka na Ely! Dne 17. t. m. imelo je društvo "Sava" svoj letni izlet v naši sosedni naselbini Winton. "Seveda," brez mene ni nikjer nič, zato moram povedati, da se je udeležilo piknika mnogo Slovencev iz Ely, (kateri nismo člani društva Save): Zakaj? Zato, da smo se nekoliko razvedrili, ter par kupic ječmenovca "z dumpali." Tega nam pač ni mogoče doseči na Ely ob nedeljah, ker ni pijače, kakor voda mogoče ostane vseh kaj ob sobote pač pa zmiraj ne.

Od meseca aprila nam naš novi kapitalistični župan ne dovoli nobene veselice, nobenega piknika, ali plesa ob nedeljah. Čez teden imamo osemurni ples pri družbah pri katerih smo najeti za to! Kaj to našemu "purgermajstra" mar? Nič! — On ima svoje "fukse," in tudi "mtavilo" ima, pa se pelje po dobrem zraku, poleg tega ima pa zmiraj fajn "kubo" pod nosom; mi revčki pa po domače "čik" — "thats-all."

Sliši se, da so se naši slovenski fantje in možaki prebudili, in pod okriljem Slovenske Čitalnice se je pričelo nekaj članov, pridno učiti igre "Vedeževalka," katero nameravamo vpriizoriti okoli srede meseca septembra.

Pravijo, da ga bodejo fajn "žajfali," in da bo tisti dan dovolj zabave in smeha. Kakor je slišati nameravajo dati del dobička v prid Slov. Čitalnici, nekaj pa za zgradbo Slovenskega Doma na Ely.

In tega potrebujemo, ker ni nobenega pripravnega prostora za nobeden nastop na odru, ali pa za kakšno drugo glavno zborovanje naših Slovenskih Jednot, kakor "Opera House," kjer mislijo čitalničarji prirediti igro.

Ta peščica, možakov, katere šteje le 25 članov nam da misliti, da bo vendar prišla do Slovenskega Doma. Živio, Slovenci! Le pogum, pa bomo gotovo dosegli svoj cilj. — Slovenski Dom. Zastavljam vas, da bodo po vašem zgledu vsi delavci in trpini, kateri s težkim trudom in potom od zjutraj do večera napenjajo svoje moči in izrabljajo svoje trudne kosti za kapitalizem, kateri dan na dan stopa revežu zavrat, vsi delavci stali vam ob strani, ter vas bodo kot zavedni narodnjaki podpirali, da dosežemo kaj napredka tudi s Slovenskim Narodom. Živela slovenska Čitalnica in nje člani! Živel Slovenski Dom na Ely!

Tem potom vljudno vabim vse Slovence in Hrvatce za obilen pristop k Slov. Čitalnici, ker zima se nam bliža, in za dolga večera imamo v njenih prostorih lepih zabavnih, in podučljivih knjig na razpolago. Pristop stane 50c in mesečno po 25c.

Ker sem pa že dosti prostora porabil v listu ter želim, da tudi drugi rojaki dobijo nekaj prostora za novice, katere rad berem sklenem in pozdravljam vse čitatele in naročnike našega lista. Tebi dragi N. Vestnik želim mnogo uspeha, v letu 1913, ter kar mogoče prej da postaneš ta največji dnevnik v naši novi domovini, in organ naše dične Jednote.

Frank M. Delatch.

POPRAVEK.

Na gospodinjstvi strani "Narodnega Vestnika" št. 156 se je vrnila pod navodilom kako delati "čau-čau" tiskovna pomota. Citati bi se moralo "Nareži pek zdravih itd." mesto "Nareži pet zdravih" itd. Pek je ena četrtina bušelna.

ZGODOVINSKE IN ZEMLJE-PISNE ČRTICE.

Zbiru Viljem Brunnschmid.

V ČRNI GORI.

Glavno mesto kraljevine Črna gora, Cetinje, kakor tudi vse majhno kraljestvo je zvezano z ostalimi svetom le z dvema cestama, ki peljejo čez najbolj raztrgano skalovje, kar si ga mora človek misliti. Govori se splošno, da nudi Črnagora eno najizvirnejših slik, da prekaša v naravnih lepotah Svico, in to je iz enega stališča res.

Mala železnica, kakih 12 milj dolga, vozi iz pristanišča Bar ob Jadranskem morju do obrežja Skaderskega jezera, kjer se potnik ukrca na jadruco ali na čoln, in ko se prepelje čez krasno jezero, gre lahko potnik, ki je namenjen v Cetinje, peš, ali se pa posluži voza, ki vozi žez 3600 čevljev visoki prelaz. Bolj pripravo je pa potovati v Črno goro iz Kotora, po cesti, ki se vije ob strašnem prepadu kot kaka navzgor v skalnate visočine. Potnik, četudi je videl že prelaze in gorske ceste, čuditi se mora tej cesti, ki je eden najbolj čudodelnih stvorov človeških možgan, posebno pa še človeške roke.

To cesto je zgradila avstrijska vlada do meje Črnogore, tri četrtine vse daljave, in ostalo četrtino je zgradila črnogorska vlada. Vsa cesta je 28 milj dolga in stane nekaj nad šest in en četrtilijona kron, ali po ameriški veljavni prilici 45.000 za vsako miljo eden k drugim. Odprl je ta znameniti gorski prelaz Slovanom priljubljeni pokojni avstro-ogrski prestolonaslednik in nadvojvoda Rudolf, ki je pripeljal v imperijalni kočiji ter je sam vodil tri krasne pare konj iz cesarskih hlevov iz Dunaja, kot prvi voznik po tej cesti. — Avstrija je plačevala Črnogori 12 tisoč 500 dolarjev na leto za vzdrževanje te lepe ceste; vendar pred kakimi devetimi leti je ta prispevek zmanjšala na \$3000 na leto.

V daljavi 25 milj, torej le tri milje manj, nego je cela daljava ceste, je ta čudovita pot izsekana iz trde kraske skale, in to njena cela širskost, ki znaša 24 čevljev. Če se vpoštevata, da v istih časih in v istih krajih niso imeli tehničnih in mehaničnih priprav, kot so znane danes, sklepati se mora, da predstavlja grajenje te ceste ogromno kopico dela in najhujšega trpljenja, kakor tudi velike tehnične študij in velikanske svoto denarja. Vendar cesta je izsekana iz skale in trpela bo na veke, četudi jo plohe dolbijo, ker vzdržuje Avstrija in Črnagora stalno delavce ali cestarje, ki popravljajo in posipajo cesto dan na dan. Krasen je razgled iz visočine te gorske ceste na Adrijansko morje, in vasi, ki ležijo ob morju se vidi, kot bi človek gledal gnezdo visoko iz zrakovplove.

Skalnati hrib je skoro navpičen, vendar semintja zvrta cesta ni preveč v breg, četudi se spenja od morske gladine gori na 4500 čevljev visok prelaz. Po tej cesti vozijo danes avtomobili in tudi majhni hribovski konji, ki se z vso odločnostjo upirajo, da privlečejo svoj tovor navzgor. Skoro vsak prebivalec, katerega se sreča v tem kotu božjega kraljestva, je oblečen v fantastične noše, in iz gleda kot bi stopil iz kakošne komične opere, ter vije in puši cigarete tja v en dan, kot kak klativitez.

Prvo hriboazenje se konča v visotini kakih 2300 čevljev, in če se človek ozre nazaj v dolino vidi štirin in trideset ovinkov, ki so skoro navpično eden nad drugim, in odločno ceste med ovinki so razne dolgosti od par sto jardov do prilično ene milje. Vsa cesta je izsekana iz skale in na njenem zunanjem robu je stena iz obdelanega kamna tri čevlje visoka in poldrugi čevljev debela.

Potnik sreča mnogo vozov, h katerim so pripreženi tri konji, in prevažajo večino tovarov, ki gre iz Črnogore in v Črnogoro, in ta vožnja podraži potrebnost, tako, da je v malem kraljestvu vse, kar se vvažuje, precej drago. Potniki in precej tovarov se tudi prevozi danes z avtomobilom; mnogo mnogo pa znojso na hrbtu osla, katere gonijo hribske hiere po stari slabi bližnjici, ki je tako visoko nad stnim prepadom, da se neevanjenemu človeku zvrta v glavi, če gre na to navpično koziro stezo. In ker so Črnogorke patrijarhalne v vseh ozirih, držijo se tudi rajše slabe stare steze, kot izvrstne nove ce-

ste, in po ti kozji stezi nosijo tovor osli ali oslice ter dekleta in ženske, ki srenjajo dolgovrate živali. Ta bližnjica pelje v 3000 čevljev globoko dolino, kjer leži mestec Kotor, in ženske nosijo gori in doli breme, ki tehtata sto funtov ali še več.

Vsaka dekle in vsaka žena v Črnogori ima na hrbtu svoj tovor, in kakor kaže se počutijo one po vsem zadovoljne, samo, da zamožejo biti koristne fantom in možem, ki ne nosijo drugega kot puško. Vode primanjkuje v tej apneni gorski deželi, in ženske jo nosijo daleč od studena v mehavih in v brentah, ki se prilagajo ženskemu hrbtu; prijazni mož ali so celj pa koraka ponosno ob njih strani, kadi cigarete in zbija sale.

Ženstvo plete v enomer, in sam Bog ve, če neha, kadar spi. One pletejo, kadar gonijo svoje osle po nevarnih stezah, kjer bi se lahko ubila koza; one pletejo, kadar pasejo čredo ovac; one pletejo, kadar hribolazijo; one pletejo kadar nosijo vodo od studena. Stare ženske, kadar so preslabotne, da bi prenašale tovor, sedijo na solcu na kamenitih stopnjicah in pletejo in premikajo se s solncem okoli koče. Pral sem nečega Črnogorke, če nehalo ženske pleti, kadar so mrtve, in odgovoril je z "ne znam."

Če delajo možki kaj koristnega, ne vem. Oni predstavljajo krasno človeško pasmo, in, če jih človek opazuje, mora verjeti, kar se sliši in čita o njih junaštvu, njih nevstrašenosti in zmóžnosti kot bojevnik. Oblečeni so v slikovito narodno nošo, in vsak moč ima velik samokres, dolg nož, fajfo, in razne druge drobnarije vtrajene v zvit suknen pas, katerega nosi okoli skrčenega trebuha. Oni korakajo po skalah kot kralji in njih sokolski in ponosni nastop opravičuje zgodovinske podatke, da so oni nasledniki plemstva in srbske aristokracije. Njih zoprnost za delo sprčuje to, kajti redek je Črnogorec, ki bi imel v roki oralo ali motiko, ali katerokoli drugo orodje.

Ženske delajo vsa težka dela, in obremenjene so naenkrat z večini stvarmi. Ona bo obdelovala polje, pasla bo kravo in ovce, pazila bo na otroke, pletla bo — skoro vse naenkrat. Moške se vidi tu in tam zidati kakošno stavbo iz kamena in apna, vidi se ta in tam kakega kamnoseka, včasih kakega staroveškega tesarja, v Cetinjah vidi se slikovito oblečene gospode pometati tistih par ulic — vendar brezdeset odstotkov možkih se brezskrbno spreha kot kralji po ulicah vasi in malih mest, ali pa sedijo v kavarnah, pijejo kavo, pušijo cigarete in čitajo novine, nekateri pa spremljajo s puško na rami in cigareto v ustih njih težko obremenjeno sestro, ženo ali mater po kaki strmi poti.

Vse izgleda tako, kot bi žene ne znale rabiti svojih možgan, in mora mož misliti za vso družino. On najbrže odkaže ženi kod mora hoditi; mogoče jo pokara, če ne visi breme na njenem hrbtu ravno tako kot hoče on, vendar moramo upati, da se bodo te stvari tudi v Črnogori spremenile predno bodo hrbti vsega ženstva grbasti.

(Dalje prihodnjic.)

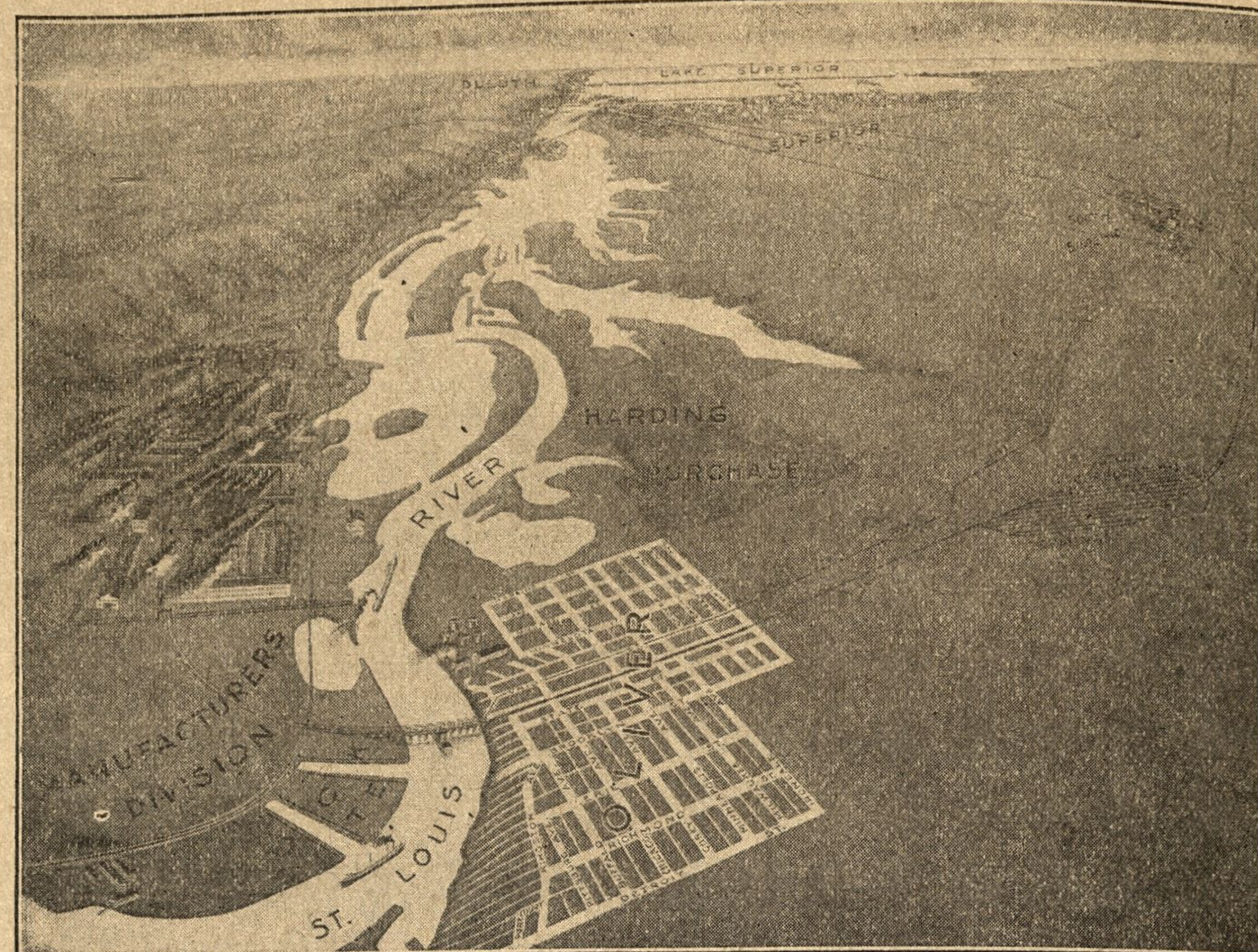
Cela vas izumrla na kozah. Ruska vas Volskaja na Sahalinu, ki je pred nekaj meseci štela 1100 prebivalcev, je popolnoma izumrla na kozah. Od vseh prebivalcev je ostal živ edino 72letni starček Vasiljev. Pred dobrim pol letom je najprej obolelo na kozah nekaj otrok. O kakih zdravstvenih odredbah ali predpisih v daljni ruski vasi seveda ni bilo ne duha ne sluha. Nasprotno je tamšnje nevedno ljudstvo menjalo, da so koke "sveta bolezen" ter so zato zdrave otroke kopali skupaj z bolnimi, češ, da se jih bolezen potem ne bo prišla. Bolezen se je na ta način seveda bliskovito hitro razširila po vasi in staro in mlado je umiralo kakor bi jih kosil. Vas je bila polna pogrebne žalosti, povsodi je odmevalo žalovanje za umrliimi. Končno tudi pogrebov ni bilo več, ker je umrl tudi pop. In ko je končno prišla vladna zdravstvena komisija, je našla vas mirno in spokojno — vse je bilo mrtvo. Le stari Vasilj je napol blazen begal po vasi. Komisija je hiše zaprla in bodo vas najbrže zažgali.

OLIVER

Nasproti jeklarne, ki stane \$25,000,000, — tik ob mostu jeklarske družbe, ki stane pol milijona, je 25 hiš dogotovljenih, in več se jih gradi, in to je OLIVER. Narejene so ceste in polagajo se sedaj cestni hodniki.

Glejte izvrstni prostor naselbine OLIVER, katero predstavlja spodnji načrt, na koncu mostu pri jeklarni. OLIVER je tudi tik Harding Purchase, katero je rezervirano za druga velika industrijska podjetja. Železnica teče skozi OLIVER, in tračnice počestne železnice so položene v spodnjem delu mosta. (Oglejte si Oliver, to stane malo, vzame le en dan. Če kupite loto povrnemo te stroške.)

OLIVER BO DRUGO MESTO GARY

Načrt kaže jeklarsko mesto Oliver. Mi ne gremo na obljube kaj bomo storili. Storjeno je že. Vi lahko vidite in sodite sami velikanske prilike, katere nudijo loti v Oliver. Kupite sedaj, predno se cene zvišajo, ker zvišale se bodo.

Loti po \$150.00 in višj, na lahke obroke, nič plačil če zbolite.

To je zadnja prilika za male podjetnike, če hočejo napraviti denar blizu doma.

Oliver Townsite Co.

202-203 Torrey Bldg.,

DULUTH, MINN.

Kdor je v kakem dvomu glede svojih lot v Oliver, ali če misli, da ni pošteno postrežen, naj se zgasi pri Oliver Townsite Co., in naj vpraša za Mr. Andersona, ali pa se naj javi v uradu Narodnega Vestnika, in mi bomo radi volje pomagali rojakom, da urede stvar.

Prosim pošljite mi vse podatke glede Oliver.

Ime

Naslov

Bulgarski princ Boris zblaznel?

Preko Budimpešte se razširja vest da so zadnji dogodki tako vplivali na bulgarskega prestolonaslednika Borisa, da je postal umoboljen. Po nasvetu zdravnikov pošljejo princeza v visoke Tatre v Tatra-Szeplak, kjer bo stanoval v vili "Tivoli".

Najboljši sedanji celovirtuoz umrl. V Badenu pri Dunaju je umrl v 76. letu profesor na budimpeštanskem konservatoriju in naj boljši celovirtuoz sedanje dobe dvorni svetnik David Popper.

ZNAK DOBRE OBLEKE

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obiska za moške in fante; najboljša blaga po primerljivih in poštenih cenah.

GARY LUMBER CO.
Commonwealth Ave. & House Street
NEW DULUTH, GARY, MINN.

STAVBNI LES, ŠINGLI
TRDI LES ZA POD
CEMENTNI OMET IN CEVI
ZA ODVOJ VODE
PAPIR ZA STENE IN STREH
STAVBNI PAPIR ZA STENE
IN STREHE.

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"
(Anchor Bar)

Kadar prideš s poulično karo, oglasi se na 311—3rd Ave. za dobro pokrepčilo ali za vse druge posle, kjer boš vedno dobro postrežen.

na 311—3 Ave.
HIBBING, MINN.

JOHN POUHA, lastnik.

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZVA
NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO
ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE V AMERIKI

INKORPORIRANA V DRŽAVI ILLINOIS.

NAJBOLJ POTREBEN ZAVOD ZA SLOVENSKI
NAROD V AMERIKI.

URADNIKI:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortlandt, St., New York.
Podpredsed.: Paul Schneller, 208 5th St., Calumet, Mich.
Tajnik: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Box 424, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Joseph Benka, predsednik, 11250 Indiana Ave., Chicago.
Frank Mladich, John Žvanut, A. H. Skubic, Frank Podboj, vsi v Chicago, Ill.

DIREKTORIJ

obstojo iz vseh zgoraj navedenih uradnikov in nadzorikov ter še sledečih rojakov:

John A. Germ, Braddock, Pa.
Ivan Pajk, Conemaugh, Pa.
John Gantar, Frontenac, Kansas.
Matija Pogorelec, Chicago, Ill.
Louis J. Pirc, Cleveland, Ohio.
John Verderbar, Chicago, Ill.
E. J. Mencinger, Pueblo, Colorado.

Vsaka slovenska organizacija, ki šteje po dva ali več družtev, je opravljena do enega člana v direktoriju. Vsak slovenski list v Ameriki je opravičen do enega mesta v direktoriju.

Vsa ostala samostojna društva so opravljena do enega zastopnika v direktoriju.

Rojaki! Agitirajte za Slovensko Zavetišče v Ameriki, ki naj bode spomenik skupnega narodnega dela. V potrebi smo si vsi enaki, podpirajmo eden drugega in skrbimo za one, ki si sami pomagati ne morejo.

Vsi dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na tajnika: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. ki denarne pošiljatve oddaja blagajniku tedensko.

PISMA IZ MOJEGA MLINA.

(Francosko spisal A. Daudet, poslovenil J. Gruden.)

(Konec.)

III.

Mlinarjeva skrivnost.

(Le secret de maître Cornille.)

Francet Mamai, star igralec na piščalko, ki pride tuptat zvečer k meni v vas in skopaj pijeva kuhano vino, mi je zadnjič enkrat pripovedoval malo vaško dramo — bilo je pred kakimi dvajsetimi leti — kjer je moj mlin igral precejšnjo vlogo. Pripovedovanje starega možička me je genilo in izkušal bom vam dramo ponoviti tako, kakor sem jo slisal. Predstavljajte si, dragi čitaleci, da sedite pred loncem dišečega vina in da je stari piskač, ki vam pripoveduje.

Naša pokrajina, moj dobri gospod, ni bila vedno tako mrtva in brez odmevov, kakor je dandanes. Včasih je tu cvetela veletrovinna z mlinarjo in deset ur hoda naokrog so ljudje nosili k nam svoje žito v mlin. Kroginkrog vasi so bili grički pokriti z mlino na veter.

Na desni in levi mi bilo videti nad smrekami drugega kot velike vetrnice, vrteče se v mistralu in dolge procesije osličkov z vreča, mi, ki so hodili po potu gor in dol. In bilo je veselje poslušati cel teden na gričkih pokanje bičev in ... Hi ... alo ... mlinarskih pomočnikov.

Ob nedeljah smo šli kar v trumah v mlin. Tam gori na gričkih so mlinarji dajali za muškatele. In mlinarice so bile zale kakor kraljične. Kakor kraljične so bile zale v svojih čipkastih rutah in z zlatimi križci okrog vratu. Jaz sem lepo prinesel svojo piščalko in mladost je plesala pozno v noč. Ti mlini tamle, ali vidite? Ti mlini so bili veselje in bogastvo našega kraja.

Toda žalibog! Parizanom je padla v glavo nesrečna misel sezidati mlinarsko trgovino na parvo tam doli ob cesti v Tarascon. Vse lepo, vse novo ... Ljudje so se navadili nositi svoje žito v parni mlin in ubogi mlini na veter so ostali brez dela. Nekaj časa so poizkusali postaviti se v bran, toda para je bila močnejša in drug za drugim, žalibog! so morali ostati vsi zaprti. Ni bilo več videti na poti tistih osličkov ... Lepe mlinarice so prodale svoje zlate križce ... Nič več muškatele! ... Nikake farandole! ... Naj je mistral pihal kolikor je hotel, vetrnice so ostale pri miru.

Potem pa lepega dne je občina dala podreti vasa za zidovja in vsadili so na njih mesto vinko trto in oljko. Sredi vsega tega poloma se je en mlin le ustavljal in se pogumno vrtel še dalje gori na gričku pred nosom vseh parnih mlinarjev.

Bil je to mlin očeta Kornelija, v katerem midva sedaj sediva in pijeva muškatele.

Oče Kornelij je bil star mlinar, ki je ves navdušen za svoj stan živel že nad šestdeset let v sami pšenici in moki.

Ko so se doli pod mlinom nastanili tvorničarji, je bil kar nor. Osem dni so ga videli, kako je le tal po vasi gorindol, zbiral ljudi okrog sebe in vpil na vse grlo, da hočejo tvorničarji zastopiti s svojo moko celo Provenco.

„Ne hodite tja dol!“ je rekel, „ti roparji vparabljajo paro, da napravijo kruh. In para, povem vam, ljudje božji, para je vragova iznajdba; jaz pa delam z mistralom in severjem, ki vejeta in prijetno pihljata, kakor sama ljuba sapica božja ...“ In našel je cele litanje takih lepih besed v čast in hvalo mlinov na veter, toda nihče ga ni poslušal.

Ves jezen in hud se je starček zaprl v svoj mlin in živel popolnoma sam kakor divja zver ... Obdržati ni hotel pri sebi niti svoje vnukinje Vivete, deklice pri kakih petnajstih letih, ki po smrti svojih staršev ni imela nikogar na svetu kakor svojega starega očeta. Uboga deklica si je morala služiti sama svoj kruh. Zadovoljiti se je morala z dnino na pristavah za časa žetve, pri sviloprejkah in pri trganju oliv. In kljub temu se je zdelo, da stari oče zelo ljubi svojega otroka.

Večkrat se je pripetilo, da je šel cele štiri ure hoda peš v solnce in vročini jo obiskat na kmetijo, kjer je delala, in kadar je bil

pri nji, je ostal tam po cele ure, jo gledal in jokal ...

Splošno se je tam mislilo, da je stari mlinar iz same grede skoposti zapodil svojo vnukinjo. Zanj gotovo ni bilo častno, da jo je pustil rotat z ene pristave na drugo, kajti izpostavljena je bila surovosti hlapcev in sploh vsem revščinam služee mladeži. V zlo so mu šli tudi, da je mož kot oče Kornelij, ki je bil na tako dobrem glasu in so ga doslej vsi spoštovali, cel hoditi po ulicah kakor pravi cigan, s prevrtano čepico in z razcapano kamizolo. Gotovo je, da smo se ga drugi stari možakarji sramovali, ko je v nedeljo prišel k maši. Kornelij je to dobro čutil in se ni upal priti v ključarsko klop. Ostal je z uboži zadaj pri blagoslovenem kamnu.

V življenju očeta Kornelija je bilo nekaj nejasnega. Že dolgo sem mu v naši vasi nihče več ni nosil žita in vendar so se vrtele vetrnice njegovega mlina še vedno kakor prej ... Srečevali smo zvečer na cesti starega mlinarja, pred njim pa se je opotekal osel pod težo velikih vreč, polnih moke ...

„Dober večer!“ so vpili nad njim kmetje.

„Dober večer, oče Kornelij! Mlinarija še vedno gre, kaj?“

„Se vedno, otroci moji!“ je odgovoril stariček porednega obraza. „Hvala Bogu, dela nam ne manjka!“

Če ga je kdo vprašal, od kje zlomka mora prihajati toliko dela, je stavil prst na ustne in resno odgovoril: „Tiho, jaz delam za eksport!“ Nikdar ni bilo mogoče zvedeti kaj več.

Da bi bil kdo povohal v njegov mlin, na to še misliti ni bilo. Sama mala Viveta ni mogla noter. Ko smo hodili mimo mlina, so bila vrata vedno zaprta, velike vetrnice pa so se zmirom vrtile. Stari osel je mulil travo na terasi, svoj maček se je solnčil na oknu in nas hudobno motril. Vse to je dišalo po skrivnosti in dajalo povod mnogemu praznemu besedičenju. Vsak si je po svoje razlagal skrivnost očeta Kornelija, toda splošno se je sodilo, da je v tem mlinu več vreč zlatnikov kot moke.

Počasi se je vseeno vse odkrilo. Poglejte, kako

Ko sem fantom in dekletom pisikal pri farandoli, sem lepega dne zapazil da sta se moj starejši sin in mala Viveta zaljubila drug v drugega. Prav nič nisem bil hud, kajti koncem konce smo ime Kornelijevo pri nas spoštovali in mislil sem si: Ta krasna, mala golobica Viveta mi bo delala veselje, ko jo bom videl stopiti po hiši. Toda ker sta naša zaljubljena imela večkrat priliko biti sama skupaj in ker sem se bal kake nepravice, sem hotel urediti zadevo takoj. Šel sem prav do mlina, da bi izpregovoril par besedi s stari očetom. A! Stari čarovnik! Treba je vedeti, kako me je sprejel. Ni ga bilo mogoče pregovoriti, da bi odprl vrata. Pojasnil sem mu svoje mnenje tako kot sem pač mogel skozi luknjo v ključavnici. Ves čas, ko sem govoril, je ta vragov maček pihal nad moje glavo kakor sam zlojed. Starec mi ni dal niti časa, da bi končal. Zelo nevljudno je začel vpiti nad menoj, da naj se le raje vrnem k svoji flauti in čese mi tako mudi poročiti svojega sina, naj grem iskat deklet v mlin na paro. Mislite si lahko, da mi je šla kri v glavo, ko sem slisal te hudomušne besede. Toda bil sem dovolj trezen, da sem se premagal ... Pustil sem norega stareca na mlinjskem kamnu, da grem povedat otrokoma, kako slabo sem naletel. Ti dve ubogi jaguški nista mogli verjeti. Prošila sta me kakor za kako milost, naj ju pustim, da gresta oba skupaj v mlin se domeniti s stari očetom. Nisem imel poguma jima odreči. Brrrr ... in moja dva zaljubljena sta šla ...

Ko sta prišla tja gor, je bil oče Kornelij ravno odšel od doma. Vrata so bila zaprta, ključ dvakrat obrnjen. Toda stari možček je bil pustil zmag svoj lesto in otrokoma je takoj padlo v glavo, da gresta lahko skozi okno pogledat, kaj se neki godi v tem slavnem mlinu.

Nekaj posebnega! Mlin je bil čisto prazen. Niti ene vreče, niti enega zrna žita, niti sledu o kakih moki na zidu ali na pajčevini. Duhala nista niti ene gorke in prijetne dišave po pšenici in moki, ki navadno diši po mlinih in velikih suhih maček je spal na njem.

Spodnja sobica je bila ravno tako ubožna in zapuščena. Slaba pot

stela, nekaj cap, košček kruha na stopnišču in v kotu tri ali štiri poročne vreče, iz katerih se je vsipal gramoz in suh sadrovec.

Tu je bila skrivnost očeta Kornelija. Ta sadrast, sip je vozil zvečer na izprehod, da bi rešil čast svojega mlina in ljudi prepiral, da se še vedno melje. Ubogi mlin! Ubogi Kornelij! Že zdavnaj so jima parni mlini pobrali zadnjega, ki jima jebil še zvest. Vetrnice so se vrtele še vedno, kamen pa se je obračal prazen.

Vsa v solzah sta se otroka vrnila in pripovedovala, kaj sta videla. Srce mi je hotelo počiti, ko sem to slisal. Ne da bi izgubil minuto, sem tekel k sosedom in jim v par besedah vse razložil. Sklenili smo nesti k očetu Korneliju v mlin takoj vso pšenico, kolikor jo je dobili pri kmetih. Rečeno storjeno.

Vsa vas gre na pot in prišli smo tja gor v procesiji oslov, obloženih z žitom in sicer s pravim žitom.

Mlin je bil na stečaj odprt. Pred vrtni je oče Kornelij sedel na vreči gramoz in plakal, opirajoč starosivo glavo na trudne roke. Bil je ravno opazil, da je nekdo med njegovo odsotnostjo prišel v mlin in presenetil njegovo žalostno skrivnost.

„Ubog revež sem!“ je rekel. „Sedaj mi je treba le še umreti. Mlin je onečaščen.“ In ihtel je, da nam je srce krvavelo. Klical je mlin z vsemi možnimi priimki in govoril z njim kakor s pravo osebo.

V tem pridejo osli do vrha in vsi začemo vpiti na glas kakor v lepih časih mlinarjev. „Hola, pri mlinu smo! ... Hola, oče Kornelij!“

In glej, pred vrata smo nakupili vse polno vreč in lepega rdečakaste zrnja, ki se je vsipalo na tla od vseh strani.

Oče Kornelij ni verjel svojim očem. Vzel je s staro roko iz vreče prgišče žita in govoril smeje in jokajoč se ob enem:

„To je žito ... Gospod Bog! ... Dobro žito. Pustite me, da ga pogledam!“

Nato se obrne proti nam:

„A, sem dobro vedel, da se mi vrnete. Kajti tvorničarji so tatovi. Hoteli smo ga nesti na ramenih v vas kakor triumfatorja.“

„Ne, ne, otroci moji! Predvsem je treba, da grem nakrmit svoj mlin. Pomislite vendar! Že takodolgo ni dobil ničesar za pod zobe.“

Vsi smo imeli solze v očeh, videč ubogega stareca, ki se trudi zdaj na desni, zdaj na levi, tlačiti vreče in nadzoruje kamen, medtem ko se drobi zlato zrnje in se fini pšenični prah dviguje proti stropu.

Pravica se je izkazala. Od onega dne dalje nismo nikdar trpeli, da bi staremu mlinarju nedostajalo dela.

Potem pa nekega jutra je oče Kornelij umrl in vetrnice našega zadnjega mlina so se ustavile in tokrat za vselej!

Kaj hočete, gospod? Vse ima svoj konec na svetu in treba je nazadnje verjeti, da je bil čas za mlina, na veter potekel ravnokot kakor za tržne barke na Rhonu, za parlamente in rožnobarvene jopiče ...

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNI V ZEDINJENIH DRŽAVAH

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvetljava. — Dobri kuhinjski. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih KAISER FRANZ JOSEPH I. in

MARTHA WASHINGTON. Na ladajah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodov na 2 vikajke: KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade. Za vsa nadaljna pojasnila obrni na glavni zastop:

PHILIPS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York, ali za njih pooblaščenega zastopnika v Zedinjenih državah in Canadi

KAKO POSTANETE PREMOŽNI

Kdor želi postati kedaj premožen, samostojen in neodvisen FARMER z malim denarjem, naj si kupi zemljo v okolici lepega in evetnega mesta CRIVITZ, Marinette County, Wis., kjer je naseljenih že mnogo rojakov, ki vam lahko povedo, da je zemlja zelo rodovitna, na kateri obrodijo vsi poljski pridelki prav obilno, zdrava pitna voda, zdravo podnebje, ne kamenja in ne močvirja. Tu se kupi zemlja naravnost od lastnika T. KERSTEN-A samega, zato dobite dosti ceneje, kakor če kupite od kake zemljiške družbe, kateri morate dati velik zaslužek. Ker je že lastnik precej star in bi se rad hitro znebil vse zemlje, dobi sedaj vsak kupec pod ceno. Zemljišče raste vsak dan v ceni. Pridite in prepričajte se. Vožnja se povrne vsakemu kupecu. Lahko odplačevanje na 10 let. Ne kupujte zemlje tam, kjer še ni nihče naseljen, ker ne veste, če se bo dalo na njej živeti ali ne. Pišite še danes v slovenskem jeziku za nadaljna pojasnila in po brezplačno knjižico na zastopnika: N. PIKLOR, 1526 W. 21st Street, Chicago, Ill.

NEW DULUTH—

NEW DULUTH bo glavni trgovski in najboljši stanovski kraj okoli jeklarne "Steel Plant," katera bode stala \$25,000,000.00, in kateri se bo pridružilo mnogo drugih tvornic. — V NEW DULUTH kupujejo lote boljši ljudje, in kjer se naselijo ti, tam se cena dvigne. —

LASTIMO LOTE V NEW DULUTH—

kjer je vodovod, elektrika, cevi za plin, cementni tlak, kamor pride v kratkem počilna železnica, kjer je železniška postaja, pošta, gasilarna, policijska postaja, ljudska šola, in kjer se zida katoliška cerkev, za katero je Thomas Feigh iz Duluth-a daroval \$14,000.00. — New Duluth ima nekaj preko 100 lepih poslopij in 25 trgovskih hiš. —

RODAJAMO LOTE OD \$350 NAPREJ NA LAHKA MESEČNA ODPLAČILA—

Oglejte si hiše, oglejte si kraj in če uvidite izvrstno bodočnost katero ima mesto NEW-DULUTH, kupite lote ali več, in Vaš denar vam bo prinesel obilnih obresti. —

PRODAJAMO SADNE FARME V BAYFIELD CO., WIS.—

Le 30 milj od hitro rastočega živahnega mesta Duluth-a. Oglejte si predno kupite zemljo drugod Najboljši čas za to je ravno sedaj, ko vidite sadje na drevesih in poljske pridelke. — Zemlja peščenoilovnata in pogozdena.

PRODAJAMO PAROBRODNE LISTKE—

Za vse prekomorske družbe in za vse dele sveta, in iz Evrope v Ameriko. Prodajamo železniške liste za vso Severno Ameriko.

POŠILJAMO DENARJE—

V staro domovino točno, hitro in ceno po največji Banki Knauth, Nachod & Kühne. —

VSA POJASNILA DAMO V SLOVENSČINI.

JOHN GONSKA & CO.

3 So. 5th Ave. West (med Union Depot in Superior Str.)

DULUTH, MINNESOTA.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMERIKI.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Za Biwabik, Minn.: Jacob Delak.
Za Ely, Minn.: Math. L. Kapsh.
Za Duluth, Minn.: Maks Volčansk. — G. Kotze.

JOHN JERINA, New Duluth, Minn.
Za Chisholm, Minn.: Anton Mahne.
Za Greeney, Minn.: Joseph Smuk.
Za Virginio in okolico: Frank Horvath.

Za Aurora, Minn.: Louis Petelin.
Za Rauch, Minn.: Geo. Brozich.
Za Crosby, Minn.: Tony Prosen.
Za McKinley, Minn.: Frank Hočevar.
Za Rice, Minn.: Vouk & Oman.
Za New Duluth in Oliver: Frank Zajec.

JOHN DRAGOVAN, za Snodan, Minn.
LOUIS VESSEL, za Gilbert, Minn.
Za Calumet in Laurium, Mich.: Frank Plautz.

Za So. Range, Mich.: Mike Muhvich.
Za La Salle, Ill.: Frank Krule.
Za Chicago in Joliet, Ill.: Jos. Blisch.
Za So. Chicago, Ill.: Anthony Motz.
Za De Pue, Ill.: Joseph Omerza.

FRANK BREZCE, za Waukegan, South Chicago in Kenosha, Wis.
Za Gary, Ind.: N. M. Vukosinich.
Za Indianapolis, Ind.: Mih. Pavell, ml.

ANTON TRATNIK, za Clinton, Ind.
Za Fairchild in Willard, Wis., Frank Klancar.
Za Braddock, Pa., in okolico: John A. Germ.

Za Johnstown, Pa.: Mike Strukelj.
Za Conemaugh, Pa., in okolico: John Brezovec.

Za Arona, Pa.: Anton Klancar.
Za Garrett, Pa.: Jos. Yame.
Za Darragh, Pa.: Jos. Hauptman.
Za Cliff Mine, Pa.: Math. Petrich.
Za Marianna, Pa.: Henry Lamuth.

JOHN MLAKAR, za Claridge, Pa.
Za Cleveland, O., in državo Ohio: Karol Bauzon.
Za Barberton, O.: Frank Poje.

Za Bridgeport, O.: Frank Guna.
Za Leadville, Jacktown, Stringtown, Boctown in So. Chicago, Colo.: F. W. Žužek.
Za Leadville, Colo.: John Janežič.

Za Primero, Colo.: Mihael Krivec.
Za Somerset, Colo.: Kajet. Erznoknik.
Za Yale, Kans.: John Homec.
Za East Helena, Mont.: Fr. Suhadolnik.

Za Oregon City, Oreg.: Josip Kestnar.
Za Rock Springs, Wyo.: F. S. Tauchar.
Za Milwaukee, Wis.: John Wodovnik.
Za Diamondville, Wyo.: John Globochnik.
Za Black Diamond, Wash.: G. J. Potenta.

JAK. CUKIJATI, za Pittsburg, Kans.
JOHN FUCELY, za Racine, Wis.
MIL. BREZENIK, za Frontenac, Kans.
ANT. ŽAGAR, za Kansas City, Kans.
J. FERME, Stoverville, Ark.

Upravništvo "NARODNEGA VESTNIKA"

Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši

GRAMOFON samo

\$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravite prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar. Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtojepleje priporočamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da ga boste imeli jako zadovoljni.

Prodajamo tudi igralne plošče najboljših pesnikov in godbenikov po 65c komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ter pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijajo in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju nezadovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo plačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & CO.
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

A. M. MURNIK

Grant Avenue

Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ZENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEDJTE NAČO ZALOGO TER PRIZAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

S M O D K E

NAJFINEJŠE KAKOVOSTI Z GRBOM SLOVENSKE DELAVSKE PODPORNICE ZVEZE, IZDELANE IZ NAJFINEJŠEGA TOBAKA, DVOJE VEST PO 5 CENTOV IN 10 CENTOV.

Za obilna naročila se priporočam vsem slavim društvom Slov. Delavske Podporne Zveze. Blago razpisiljam na vse kraje poštino prost. — Cene zmerno. — SVOJCI K SVOJCI!

MARIJA MENCINGER,

1454 E. 26 Street, Cleveland, Ohio.

Slovenski gostilničarji pozor!

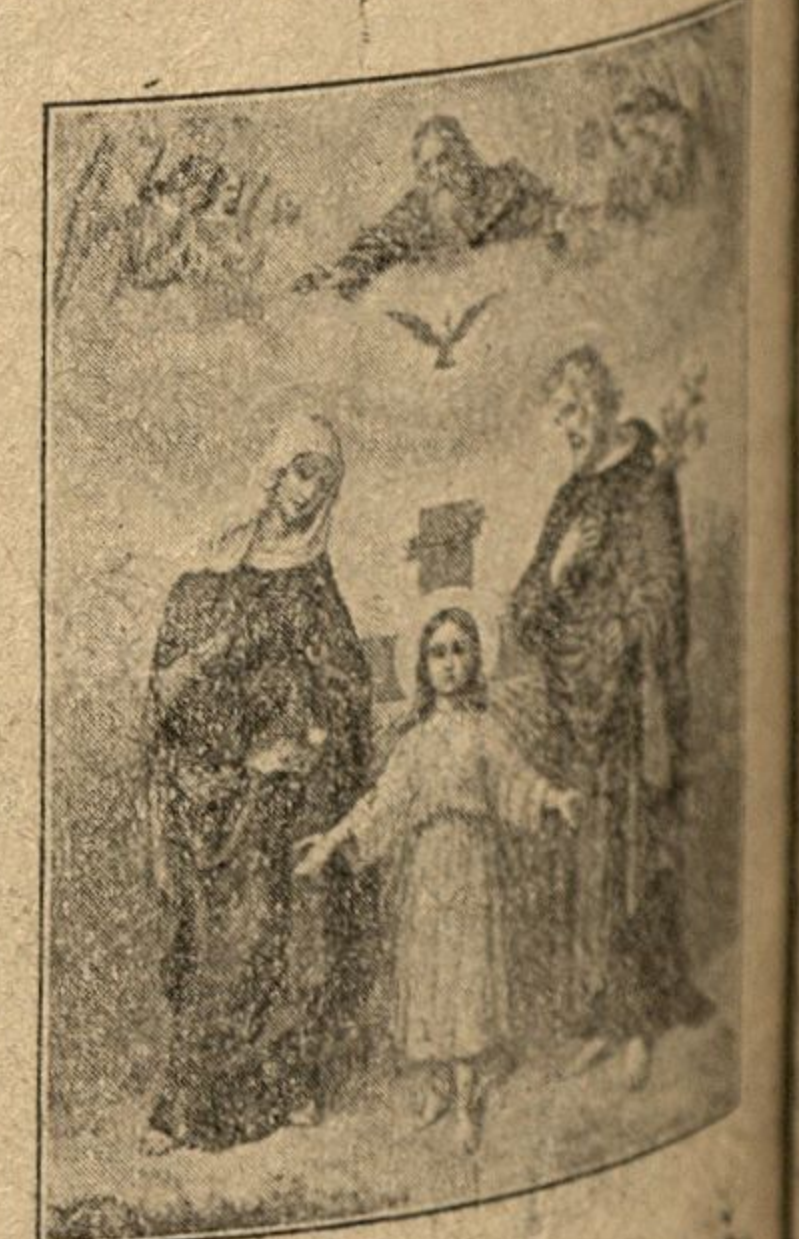
Moja trdka, je prva in edina slovenska samostojna, ki importira žganje naravnost s Kranjskega.

IMPORTIRAN KRANJSKI BRINJEVEC,
IMPORTIRAN KRANJSKI SLIVOVEC,
IMPORTIRAN KRANJSKI TROPINOVEC,
HIGH LIVE BITTERS (Grenčec),
PRAVO ZDRAVLJNO GRENKO VINO.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIFT, ILL.

Cenjenim naročnikom!

Na mnoga vprašanja glede slik iz balkanskih vojsk, avstrijskega vojaškega manevra, avstrijske cesarske rodbine ter raznovrstnih nabožnih slik, naznanjamo, da dobi eno sliko zastoj le isti, ki plača celoletno naročnino na poltednik "NARODNI VESTNIK", in to velja od 15. maja 1913 naprej.

Kdor se torej naroči sedaj in plača celoletno naročnino v znesku \$2.00, dobi eno sliko zastoj. Naročilo pridejate je 5 centov za ovoj in poštino. Velikost slik je 16x20, in so pravi kras za vsako sobo.

"NARODNI VESTNIK", 405 W. MICHIGAN ST.
Duluth, Minnesota.